

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto skupaj naprej . . . K 28—
pol leta „ „ „ „ „ 14—
četrt leta „ „ „ „ „ 7—
na mesec „ „ „ „ „ 2-50

za Nemčijo:

celo leto naprej . . . K 33—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej . . . K 38—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo). Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 35.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredni dodatki in priložnosti.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer: 1 mm visok, ter 63 mm širok prostor: enkrat po 8 vin., dvakrat po 7 vin., trikrat po 6 v. Poslano (enak prostor) 16 vin., parte in zahvale (enak prostor) 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročilne se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 35.

Upravištvu naj se pošiljajo naročila, reklamacije, inserati t. t. d., to je administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej . . . K 26-40 četrt leta „ „ „ „ „ 6-60
pol leta „ „ „ „ „ 13-20 na mesec „ „ „ „ „ 2-20

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Dopis naj se frankirajo. Rokopis se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Političen moratorij.

(Od našega posebnega poročevalca.)

Dunaj, 26. junija.

Novo ministrstvo se je danes predstavilo parlamentu. Ministrski predsednik dr. Seidler je podal kratko izjavo, ki poudarja provizorični in nevtralni značaj kabineta. Provizoriji habent sua fata in Avstriji in svojo nevtralnost bo morala nova vlada še le dokazati, iz njene sestave ta nevtralnost ni razvidna. Ministrski predsednik je Nemec, vsi resorti so, izvenemški naučno ministrstvo, v nemških rokah. . . . Ako je bil novi kabinet navzlic temu sprejet brez vidnega odpora in je min. predsedniku po njegovem govoru podal roko tudi eden in drugi slovenski poslanec je bilo to pač v prvi vrsti izraz zadoščenja, da na fotelju ministrskega predsednika ne sedi več grof Clam nesrečnega spomina, ki pojde sedaj uveljavljati svoje državniške talente v — Črno goro.

V ostalem sledi iz Seidlerjevih besed, da se nova vlada brani prevzeti Clamov inventar; min. predsednik zatrjuje, da njegovo uradovanje v nobenem oziru ne bo preudrsko nadaljevanje one akcije, ki naj ustvari predpogoje za dalekosežnejše delovanje ljudskega zastopstva.

Nova vlada hoče še prihodnje dni pokazati, da res spoštuje ustavo. Oficijozno se zatrjuje, da bo predložila zbornici zakon, ki naj odpravi vojaško jurisdikcijo za civilne osebe v zaledju — v vojnem ozemlju se baje to ne da izvršiti ali, bolje rečeno, doseči. Videti je, da imata ustavnost in zakon še vedno svoje meje. V ostalem ni prav razvidno, zakaj je potreba za odpravo vojaške jurisdikcije, ki je bila uvedena s § 14. posebnega zakona. Zadoštuje vendar, da parlament dotične naredbe, ki je uvedla vojaško jurisdikcijo za civilne osebe kratkoma ne odobri! Seveda pa bi v tem slučaju bila vojaška jurisdikcija povsod odpravljena, torej n. pr. tudi v Ljubljani. Za tem grmom je zajec.

V kratkih izjavah so tekem debate naznačile posamezne stranke svoje stališče napram budgetnemu provizoriju. Slovenske stranke so se pri tem razšle. Merodajno je bilo nazaranje: Poljaki in Jugoslovani so akceptirali nazor, da napram sedanjemu

kabinetu vprašanje zaupanja ne prihaja v poštev, temveč da je nastal sedaj nekak političen moratorij: Čehi in Rusini so tudi napram prehodni vladi uveljavili politično merilo. Kakor je napačno govoriti o trdnem bloku slovanskih strank in si predstavljati, da je obstojala v parlamentu že nekaka slovanska koalicija, tako bi bilo na drugi strani napačno sklepati iz današnje taktične diverzije, da pomenja morda ločitev zlasti Češkega Svaza in Jugoslovanskega kluba.

Češko stališče je označil v kratki izjavi načelnik Č. S. posl. Staněk, poudarjajoč, da se je češka delegacija principielno borila proti Clamovi vladi, ki je temeljila na nemški nadvladi. Novi kabinet ima še bolj izrazito nemški značaj: v njem ni nobene Čeha. Češki Svaz ne bo podpiral nobene vlade, ki nima namena delati za demokratizacijo in samodoločbo narodov.

V imenu Ukrajinske zveze je naglašal posl. Lewickij zlasti vzhodnogiško vprašanje ter je poudarjal, da kaže nova vlada svoje nasprotstvo Ukrajincem že s tem, da se nahaja v njej zopet poljski minister.

Poljska izjava je poudarjala potrebo omogočiti funkcioniranje državnega stroja ter se ni dotaknila vprašanja zaupanja.

Prav srečno je označil stališče Jugoslovnanov načelnik J. k. dr. Korošec: Poudarjal je: Po obžalovanju vrednih poskusih omajati pravice avstrijskih narodov, je stopila danes pred nas vlada, ki pravi, da je njena edina naloga pripraviti tla sporazumljenju narodov in ki trdi, da je nevtralna. Mi smatramo, da je pravilno, ako glasujemo za proračunski provizorij. S tem priznavamo monarhijo v trdnem zaupanju, da bo ona tudi nas priznala. Le ker še upamo v bodočnost, se postavljamo na to stališče. Morje solza in krvi se pretaka po jugoslovanski domovini, iz Bosne in Hercegovine slišimo vedno obupnejše klice obupa nad preganjanjem, ti dve krasni deželi sta skoraj depopularizirani, grozi jima strašna bodočnost; zapostavljena in razžaljena toži Hrvatska, Dalmacija kliče na pomoč, prosi za rešitev iz lakote in bede, v Istri razsaja lakota in smrt, v slovenskih deželah nam odkreajo najprimitivnejše pravice, žalijo naše najplemenitejša narodna čustva. Ako

bi tu v obupu kričali, bi s tem le dali izraza temu, kar čuti naš narod. Toda pokazati hočemo svojemu ljudstvu, da še upamo; upati hočemo, dokler je še mogoče. Trdno smo prepričani, da se nam bliža svoboda, da se bližamo zedinjeni svobodni domovini.

Vlada nam pravi, da je nevtralna, da hoče odstraniti vse ovire, ki se stavijo demokratičnemu razvoju nasproti. Bil bi zločin zadržavati restitucijo in zlasti nadaljevati politične persekucije na jugu. Nedorodnim žrtvam teh persekucij se mora dati popolnoma zadoščenje. Vse to so predpogoji, da se približamo notranjemu narodnemu miru, od katerega je odvisen zunanji mir.

Na vsem svetu zopet vstaja človečanski ideal, obsoja se zatiranje narodov, ne odklanja se več samodoločbe narodov. Zdi se, da se bližajo oznanjevalci miru. Monarhija se mirovnemu stremljenju ne sme postaviti nasproti. Zaupamo v vladarja, ki je pripravljen vse storiti, da čim preje dosežemo mir.

Glasujemo sklenjeno za proračunski provizorij; pristavljamo pa, da so ravnanja sklenjena in neomajne naše vrste v boju za svobodo, samostojnost, samodoločbo naše jugoslovanske domovine.

Izjavo svojega načelnika so spremljali jugoslovanski poslanci z opetovano burno pohvalo.

Oficijelnim govornikom so sledili na desni in levi zastopniki raznih strank. Med vsemi je vzbudil največ pozornosti bivši minister Prašek,

Na koncu svojega govora je dal čustva bratski solidarnosti češkega naroda s stremljenji ostalih slovanskih narodov, zlasti jugoslovanskega, po narodnem osvobođenju in ujedinjenju. S pozivom, da naj v teh velikih resnih časih ne govori le državniški razum, temveč da naj se oglašja tudi naše slovansko srce, naša slovanska duša, je zaključil posl. Prašek svoj burno odobravljeni govor.

Poslanec Marckhl hoče svoje denuncijantstvo zakriti s „častno afero“.

(Od našega posebnega poročevalca.)

Dunaj, 26. junija.

Kakor smo svoj čas konstatirali si je izbral znani celjski poslanec Marckhl posebno polemično metodo proti jugoslovanski deklaraciji. Stvarnega ni vedel povedati ničesar, zato je — denunciral. Primerjal je namreč jugoslovansko deklaracijo z dne 30. maja z izjavami londonskega jugoslovanskega odbora in neko resolucijo čikaških Jugoslovnanov ter trdil, da je jedro vseh teh izjav eno in isto. Lojalni plašč, v katerega so zavili jugoslovanski poslanci svojo deklaracijo pa da nikogar ne prepriča. Drugi dan — 14. junija — je govoril v zbornici posl. dr. Ravnihar, ki je v slovenskem delu svojega govora na kratko odbil prozoren poskus spodnještajerskega hujšaka s konstatacijo, da se je »g. višjesodni svetnik ponižal do nizkotne denunciacije.«

Po preteku 14 dni (!) se je poslancu Marckhlu naenkrat zazdelo, da je bil s to Ravniharjevo izjavo globoko razžaljen. Poslal je danes drju. Ravniharju pričo! Ta posel sta prevzela poslanca grof Barbo in pa Neunteufel. Dr. Ravnihar je imenoval kot svoj priči posl. drja. Rybářa in drja. Čingrijo.

Kako se bo ta »častna zadeva« razvila, pač ne moremo vedeti. To je zadeva priči in neposrednih udeležencev, ki seveda strogo molčijo. V krogih jugoslovanskih poslancev pa gre le en glas ogorčenja nad drznim poskusom posl. Marckhla terorizirati resnico. Ta poskus se bo seveda klavarno ponesrečil.

„Dobi si službo tam, kjer si dobil rane“.

Posl. dr. Ravnihar in tov. so interpelirali glede postopanja ravnatelja erar. rudnika v Idriji dvornega svetnika Billeka, ki ne vzprejema v službo v boju za domovino ranjenih, za lajša dela sposobnih rudarjev, češ »naj si dobe službo tam, kjer so dobili svoje rane«.

Deželnega poslanca Gangla, ki je interveniral v tej zadevi, je šel dvorni svetnik zatožiti k realnemu ravnatelju, češ, da mora učitelju Ganglju prepovedati sestavljati take prošnje. Dotičnega delavca je pa ukoril, češ, da hodi h »takemu človeku« (dež. poslancu Ganglu) prosit posredovanja. V svoji ostri interpelaciji vprašajo poslanci, je li ministrstvo pripravljeno podučiti ga. dvornega svetnika o pravicah in dolžnostih ljudskega zastopnika in poslanca in je li pripravljeno, rudniškega ravnatelja klicati na odgovor zastran njegovega postopanja in njegovih izjav napram erar. delavcu, ki je v boju za cesarja in domovino krvavel in postal nezmožen za težko delo.

Iz državnega zbora.

V včerajšnji seji je predlagal poslanec Singalovič, naj se otvori razprava o pismenem odgovoru bivšega domobranskega ministra Georgija na Langenhanovo interpelacijo glede zadržanja čeških vojakov v vojni. Predlog je bil odklonjen s 189 proti 135 glasom.

Zbornica je nato sprejela budgetni provizorij v tretjem branju in nato razpravljala o podaljšanju poslanskih mandatorov. Po daljši razpravi, v kateri je govoril tudi dr. Stransky, je bilo podaljšanje mandatorov sklenjeno skoraj soglasno.

Na razpravo je potem prišel predlog poslancev Daszynskega, dr. Strojana in dr. Hrubana glede priprav za morebitna mirovna pogajanja.

Poslanec Daszynski je izjavil: Zahtevati moramo oficijelno besedo o vojnih ciljih Avstro-Ogrske in njenih zaveznic. Zadnji čas je, da napove avstrijska vlada dogovorno z vodstvom zunanjega ministrstva, katere vojne cilje, katere mirovne zahteve in mirovne pogoje stavlja ta država v svetovni vojni. Če se nam reče, da se samo branimo, ne soglašamo to z ozirom na vojni zemljevid. Ali velja obramba ali velja vojni zemljevid? Geslo: brez dobitve zemlja in brez odškodnine, ne pove nič. Kako pa naj se s tem geslom reši poljsko vprašanje? Ali je pridruženje Galicije je Poljski aneksija, ali naj ostanejo izropane zavezniške dežele brez odškodnine? Kdo bo poravnal žrtve te

LISTEK.

Internirana v Rumuniji.

Minka P.

(Dalje.)

— Ali že dolgo potujete?
— Danes je drugi dan. Sedaj smo, hvala Bogu, v Bukarešti. Vse gre nad kralja, on je kriv vojne!
— Oče, kralja ni v Bukarešti!
— Ne govori tega, Bog ti odpusti greh!

Oglasil se buč preko ravani. Starček se strese, skobaca se na noge ter oprt na palico počasi odide.

Zeblo nas je v začetku dni decembra. Niti enkrat ni posijalo solnce izza sivga svoda. Lilo in lilo je neprestano. Postajali smo pred ograjo, izpraševali mimoidoče, a jasnejših podatkov nismo dobili. Le grom se je čul vedno bližje in bližje. Stavba se je jela stresati nalahko in zagledali smo v daljavi dim.

Zdaj ali nikoli! Če gredo naši zdaj nazaj, umre nam up in izgubljeni smo. Tolažili smo drug drugega, čul se je en sam vzdih: Da se jim ne ponesreči!

Pozno smo legali spat in zgodaj vstajali. Vsak živec je bil napet in srce nam je nemirno utripalo. Grme-

nje se je ojačevalo in buč ni ponehal zadnji dve noči.

Dan 6. decembra starega štetja! Na vse zgodaj se oglase topovi. Bučalo je neznansko; vrata in okna so sklepelata. Tam na planjavi je vstal dim ter se valil proti nebu. Stiskali smo si roke, trepetali in v nadi pričakovali prostost.

Kako moreče je čakati, kadar ne veš, se ti li posreči, doseči to, kar z vsakim živcem napeto pričakuješ. Grmenje je trajalo ves dan, tam v daljavi pa so se širili požari in ljudstvo je begalo kakor brez uma po cestah z jokajočimi in kričečimi otročiči.

Na naših ustnih pa je igral smehljaj.

— Ne radujte se! Pognali smo jih 40 kilometrov nazaj! — zakriči nadzornik jetnišnice za nami.

Tišina. — Je li mogoče? Zopet se nas poloti strah — zopet nam je upadlo srce. V resnici je potihnilo grmenje in nehoti smo verovali ravnatelju. Ta večer pa smo morali kmalu v celice.

— Ne slečem se, — pravi gospa — nekaj še pričakujem, nadzornik nas je nalagal, menda zadnjikrat.

Prišla je že enajsta ura. Kar se začujejo konjska kopita. So li begunci? Ali so vojaki, in kateri vojaki?!

— Gospa, sedaj splezam na okno!

— Varujte se, da Vas kdo ne vidi!

Splezam na okno, stisnem glavo v kot in zrem po cesti. — Armada, romunska! — zašepnem.

— Ali vidite dobro?

— Saj je nekdo zaklel prav po romunsko!

— Potem se umikajo nazaj!

Tiho in mirno se premika tropa za tropo. Ne čuje se drugega, nego peket konj, hreščanje vozov in nedredno korakanje pešcev. Prihajajo pa tam iz daljave, kjer je danes tako grmel. Se in še, vrsta za vrsto — pridejo in izginejo za taborom. Nato nastane tišina.

— Zakaj jih neki preganjajo? Preje bi bili tukaj!

— Ne vem! Ne spiva, mogoče pridejo še to noč. Splezam zopet doli ter prisluškujem zadržanost.

Bilo je še temno, ko me pokliče gospa iz rahlega spanja. Hkrati se predramim, meneč, da se je pripetilo kaj novega. Spnem se zopet na okno ter zrem po planoti. Nič! Vse je mirno. Na lahko se je jelo svetliti, zdnilo se je. Jele sva se napravljati, za vsak slučaj, kakor smo rekli po navadi.

— Danes pridejo. Romuni so se umaknili in čudno, strela ne slišim niti enega, vse je, kakor izumrlo.

— Kaj pa, ako se naši pripravljajo na bombardiranje Bukarešte in

mi smo tu pred trdnjavo. Poginili bomo!

— Mogoče se mesto vda brez boja!

— Ne vem, težko, da bi trdnjava padla brez odpora!

— Mogoče, da nam ta dan prinese rešitev in smrt.

— Tako ali tako! Morda se rešimo tudi iz krogelj.

— V slučaju, da zaslišimo strel, je najbolje, da hitimo ven s cunjami ali rjuhami, mahamo na vse kriplje ter na ta način ustavimo ogenj. Menda naši tovariši še spe. Dramit jih grem!

Tiho odprem vrata ter oprezno pridem na vogal hodnika. Straže ni. Zdelo se mi je malo sumljivo, a dalje nisem mislila na to.

Potrkam na sosednja vrata.

— Ali bdite?

— Pripravljamo se na rešitev ali smrt. Pokličite vse, danes pridejo naši!

Povsod so bdeli. Gledat grem po straži, toda zaman. Vrag romunski, bodi kjer hočeš, danes ti itak odklenka zadnja ura! Glavna vrata so bila le priprta. Pogledam po cesti. Nič! Seveda, begunci so že zdavno odšli. Nato se vrnem ter pozovem vse na ledinico, kajti od tam nam je bil pogled odprt po ravnini. In šli smo. Kar pridrdra po cesti avto, ovit v strašen prašni dim ter bliskoma smukne

mimo hiše. Bil je zaprt, razločili nismo ene osebe. (Pozneje smo izvedeli, da se je tedaj vozil nemški parlamentar v mesto.)

Prek šeste ure se vrne ravno isti avto, vozeč z vso silo proti zahodu. Ni še pretekla dobra ura, ko zaslišimo posamezno pokanje pušk.

— Tu so! — zaviknemo — toda kje, ko ne vidimo nikogar!

— Po cunje in rjuhe! Streljali bodo na nas, ko ne vedo, da so interniranci pred utrdbo!

— Na cesto vsi, drugače je po nas! Pok — pok, pok — pok! Ili — in zarila se je krogla v zemljo.

Hitimo na cesto. Za nami prituli avto. Avto z belo zastavo. Čigav neki?

— Ne vprašaj, mahaj, za Boga, če si človek! — Pokanje nastaja hujše in nevidne mušice cvilijo po zraku, kakor sitni komarji.

— Naprej, čujte, mahajte!

Mahali smo, da so nam odrevali roke, vpili, da nas je bolelo grlo, dirjali naprej in naprej — v ogenj.

Naenkrat vse vtihe. Obstanemo tudi mi! Srce nam vtriplje, noge se nam tresejo in hrepeneče se oziramo po planjavi. Kako dolgo — ne vem.

— Glejte tam piko, premika se — in tam druga — tretja — več in več . . .

— Tukaj so!

(Dalje prihodnjik.)

vojne? Na vse to hočemo imeti odgovor.

Posl. dr. Stojan je rekel, da žele vsi narodi monarhije miru. Te želje so opravljene vsled velikih žrtv na krvi in na imetju. Mnenja smo, da se ne more vse odločiti s krvjo in z mečem, nego da so še druga sredstva.

Ministrski predsednik dr. Seidler je zavrnil nekatere, pri čemer naj bi razpravi izrečene opombe, ki jih je s stališča naše zveze z Nemčijo smatrati za hudo žaljenje. Ravnotako je obsojal, da so razni govorniki dejanja podrejenih vojaških organov posplošili in iz njih izvedli napake na celo armado. Vlada bo poskrbela, da se bodo navedeni slučaj preiskali. Na vprašanje Daszyskega in tovar. je ministrski predsednik dogovorno z ministrom zunanjih del izjavil: Domneva, da je c. k. r. vlada priznala pravico samodoločbe vsakega naroda za podlago trajnega miru, je napačna. Vlada stoji na stališču člena 5. drž. osnovnega zakona iz l. 1867., da je pridržano cesarju, skleniti mir in mu torej v tistem odločilnem trenutku varovati interese in potrebe avstrijskih narodov. Varuje izrečene cesarjeve pravice, je vlada vsak čas pripravljena, stopiti dogovorno z zavezniki na podlagi častnega miru v mirovna pogajanja, odklanja pa vsako drugo podlago mirovnih pogajanj. Vložena vprašanja so dokaz, da se s politiko centralnih držav vjema zbornica in volja avstrijskih narodov.

Razvila se je živahna in dolga razprava.

Soc. demokrat Seitz je ostro prijel ministra zunanjih del grofa Czernina, ker se odločno brani, naj bi bila pravica samodoločbe narodov odločilen faktor. S tako izjavo napeljuje grof Czernin vodo na mlin nasprotnikov. Izkušeni demagog Lloyd George mora, če je pameten, javno nabiti prvi stavek vladne avstrijske izjave proti samodoločbi narodov. Czerninova izjava je taka, da more podaljšati vojno in novič podžgati sovražnike.

Češki social. demokrat dr. Soukup je tudi ostro prijel grofa Czernina zaradi omenjene izjave in se zavzel za avtonomijo Slovanov v Avstriji.

Nemški posl. dr. Stölzl se je odločno uprl željam Slovanov, a se navduševal za avtonomijo Ircev, Indov in južnoafriških prebivalcev.

Razprava o mirovnih predlogih se bo jutri nadaljevala. Vzbudilo je zlasti pozornost, s kako vneto se je nemški socialni demokrat Seitz zavzemal za pravico narodov do samodoločbe.

Vojni nadzorovalni urad.

V večerajšnji konferenci načelnikov strank, je poslanec Stanek predlagal, naj vse stranke spriježijo predlog na ustanovitve vojnega nadzorovalnega urada, a ker se nemški »Nationalverband« teje akcije ni hotel pridružiti, so Čehi, Jugoslavi, Malorusi in Unio latina vložili interpelacijo glede ustanovitve vojnega nadzorovalnega urada. Interpelacija je jako obširna.

Vojaška in porotna sodišča.

Vlada predloži prihodnje dni poslanski zbornici dva zakonska načrta: enega o obnovitvi porotnih sodišč, drugega o omejitvi vojaških sodišč. Za dežele, ki jih štejejo za vojno ozemlje, naj ostane po teh načrtih vse pri sedanjih izjemnih razmerah.

V ustavnem odseku je poslanec Pernerstorfer predlagal, naj se razveljavi na podlagi § 14 izdana naredba o odpravi porotnih sodišč; posl. Hummer pa je predlagal, naj vlada predloži zakonski načrt, po katerem se bo izžebanje porotnikov vršilo na širši podlagi. Pernerstorferjev predlog je bil sprejet s 30 proti 5 glasom.

Interpelacijski odgovor odslovljenega domobranskega ministra.

Bivši domobranski minister je poslal poslanski zbornici pismen odgovor na interpelacijo. Ta odgovor je datiran z dne 23. junija, torej z dnem, ko gospod Georgi sploh ni bil več domobranski minister in je torej uganka, kako je gospod Georgi to sploh mogel pisati. Ta odgovor je tudi zato čuden, ker sploh ni odgovor na kako interpelacijo, nego govor, ki ga je nameral imeti bivši domobranski minister v poslanski zbornici, pa ga ni imel. Dunajska »Arbeiter Zeitung« je posvetila temu spisu daljši članek, iz katerega so najbolj zanimive sledeče opombe:

»Z različnimi juridičnimi kapacitetami«, meni gospod pl. Georgi pač gospoda Markhla, ki je funžiral na Dunaju pri nekem domobranskem divizijskem sodišču kot voditelj razprav. Bomo že še svetu povedali, kako se je tam obnašal gospod Markhl. O izjavah poslancev

Korošca neče gospod domobranski minister približje razpravljati. Zakaj pa neče gospod domobranski minister o tem razpravljati? Izgovor, da je bil poslanec zaradi tega že od predsednika poklican k redu, vendar ni vzrok za to, recimo vzdržnost gospoda domobranskega ministra. Žal, da se s to stvarjo ne moremo natančneje pečati, ker je bila cenzura tako previdna, da je zaplenila izvajanja poslancev Korošca.

Novi minister notranjih del.

Novi minister je grof Toggenburg. Svoj čas je bil okrajni glavar

v Tridentu. Zaradi živčne bolezni je šel jako mlad v pokoj in je živel več let na svojem posestvu v Bolcanu. Njegovo imenovanje za namestnika je bilo za l. 1908 tako presenečenje, kakor je sedaj za vse njegovo imenovanje za notranjega ministra. Sodba listov, ki poznajo novega ministra, je, da je grof Toggenburg jako počasen delavec, ki je glede nemško - češkega, poljskega - maloruskega in jugoslovanskega vprašanja popolnoma neorijentiran. Ti listi tudi pravijo, da je bil grof Toggenburg intus pokojnega grofa Stürgkha.

Dogodki na bojiščih.

Naše uradno poročilo.

Dunaj, 27. junija. (Kor. urad.) Uradno se razglša:

Na nobenem izmed bojišč kakega pomembnega dogodka.

Sej generalnega štaba.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, 27. junija. (Kor. urad.) Wolfow urad poroča:

Veliki glavni stan.

ZAPADNO BOJIŠČE.

Armadska skupina prestolonaslednika Ruprehta.

Pri slabem razgledu je bilo obojestransko artiljerijsko delovanje slabotnejše, kakor prejšnje dneve. Samo v posameznih odsekih se je ožen včasih ojačilo. V jutranjih urah smo s težkimi izgubami zavrnili močne angleške sile, ki so napadale proti naprej molečemu loku pri Lensu. Sovražnik se je vstalil v jarku v predpolju na obeh straneh ceste Arras-Lens. Pri Fontainesu so ostali sunki sovražnih oddelkov brezuspešni. Enako so se na več točkah fronte pri Arrasu ponesrečili napadi izvidnih oddelkov.

Armadska skupina nemškega prestolonaslednika.

Izvemši močni ožen severozapadno od Craonnella ter na obeh straneh ceste Corbeny - Berry au Bac je ostalo bojno delovanje v splošnem v zmernih mejah.

Armadska fronta general-feldmaršala vojvode Alberta Württemberskega.

Nobenih bistvenih dogodkov.

VZHDNO BOJIŠČE.

Južno od železnice Lvov - Tarnopol in ob Narajovki je ostal ožen artiljerije in metal min živahen. Ob Zloti Lipi smo pripeljali s posrečenege sunka nazaj ruske vjetnike.

MAKEDONSKO BOJIŠČE.

V loku Črne in vzhodno od tam je streljanje včasih oživelo.

Prvi generalni kvartirni mojster v Ludendorff.

Vojna z Italijo.

Nove angleške baterije za soško fronto. Listi poročajo, da so pred nekaj dnevi dosele v tarentsko luko številne težke angleške baterije z moštvo, določene za soško fronto.

Naši cesarski lovci. »Osterr.-ungar. Kriegskorresp.« poroča: Zima 1916/17 je provzročila vrlim cesarskim lovcom na Pasubiju mnogo trpljenja ali ni jim vzela napadnega veselja. Za noč 23. marca že je bil določen napad na italijanske pozicije v Cosmagonu, ali padel je velik sneg in podjetje se je moralo opustiti. V maju pa se je moglo izvršiti. Dne 17. maja je začela obdelovati naša artiljerija one sovražne baterije, ki so mogle biti nam posebno neprijetne pri podjetju na kotanjo Cosmagonsko. Dne 18. maja je že bilo pet sovražnih topovskih kavern razbitih. Drugi dan je padal artiljerijski ožen na sovražne pozicije, taborišče rezerv in sosedne prostore. Ognjeni napad se je ponovil trikrat, ob 11. zvečer je začelo jurišati komaj 200 mož, ali sami cesarski lovci. Artiljerijski ožen se je s pal na sovražnike rezerve in artiljerijo in jih zadrževal — deset minut pozneje so bili cesarski lovci že na vsej črti v sovražnih pozicijah. Posadka v jarkih je bila premagana z ročnimi granatami, strojne puške ustavljene. Treba je bilo, zasedeno pozicijo držati toliko časa, da so bili vjetniki odpeljani, jarki izpraznjeni in so saperji razstrelili sovražnikove naprave. To se je zgodilo s pomočjo artiljerije in sovražnik niti ni umel situacije, ko pa se je obrnil na zavojevano pozici-

šče, so bile napadalne čete že neopazeno odšle. Italijani so imeli velike krvave izgube in naši so vjeli 4 oficirje in 189 mož, vplenili 5 strojnih pušk. Cesarski lovci so imeli 4 mrtve in nekaj ranjenih.

Kranjski lovski bataljon št. 7. Kranjski lovski bataljon št. 7 vrši na Tirolskem v posnemanja vredni zvestobi in z junaštvom svojo dolžnost. Sovražnik je hotel predreti na vsak način čez visoko planoto Sette Comuni, zato so se tam pričeli dne 10. junija veliki boji. Jarke so obstreljevali s kalibri vseh vrst in z najtežjimi minami. Italijani so se hoteli polastiti postojanke na južnem delu bataljonove fronte, napad pa je bil odbit z ročnimi granatami. Temu sunku je sledil drugi in nato je izbruhnil napad na celi fronti. Obrambni ožen pa je bil tako močan in učinkovit, da so Italijani svoj napad kar najhitreje ustavili. Potem je bil mir. Dne 18. junija je zopet pričel sovražnik bobnati in trajalo je to 24 ur. Pa tudi ta živčna preizkušnja ni omajala vrlih kranjskih lovcev in ko so Italijani začeli napadati, so morali kmalu spoznati, da odporna sila lovcev ni bila zlomljena.

Pomorska letala v deseti soški bitki. Iz »Osterr.-ungar. Kriegskorresp.«: Bližina morja je igrala v bojih desete soške bitke važno vlogo in odkrito priznava, za nas neugodno. Lugansko ozemlje od Gradeža do Tržiča nudi veliko ugodnost tam se nahajajočim sovražnim napadnim sredstvom. Številni topovski material je bilo mogoče postaviti tam, tudi težke angleške mornariške topove, ne da bi potrebovali varstva proti morju, ker plitva voda ob bregu zabranjuje močnejše armanim in globlje segajočim ladjam približati se na uspešno strelno distanco. Vojna mornarica pa ni hotela zaostati v bojih za varstvo našega prvega morskega emporija. Kar se ni dalo storiti na vodi, je bilo preloženo v zrak in pomorska letala so delovala neutrudljivo. Bile so to epizode v velikem okvirju bojnih dogodkov, ki so pomagale pri marsikaki odločitvi. Že tekot pripravljanih bojev so pomorski letalci neprestano motili nabiralnice italijanskih čet in njihova skladišča, zlasti so bile z morskimi strani sicer nepristopne sovražne baterijske pozicije pri Zdobu (izliv Soče) cilj neprestanih izvidnih napadov. Ko so dosegli sovražni napadi dne 24. in 25. maja svoj višek, so nastopili za porabo v plitvi vodi ploščasti angleški monitorji kot skrajno krilo italijanske napadalne fronte v lagunah; njihovi težki, dalekosežni topovi so sodelovali v bojih na naše pozicije. Izvršil se je letalski napad na te monitorje, dva sta bila zadeta in te boje enote so se nato umaknile. Predorne ceste pri Medjivasi, Flondarju, Stivanu, Devinu in Tržiču so obstreljevala pomorska letala z bombami in strojnimi puškami in razkropilevala so korakajoče sovražne kolone. Ko je ofenziva ponehala, so obiskala pomorska letala ozemlje za italijansko bojno fronto in obložila z bombami učinkovito barake, garniture železniške in izložišča v Zagorju. Generalni polkovnik Borojevič je poslal morn. poveljstvu tako-le brzojavko: »Za uspešno in inicijativno sopolmoč hrabrih pomorskih letalcev kakor tudi za razumno in tovariško skupno delovanje z letalci na kopnem, ki je bilo posebno dragoceno na večerajšnji vroči bojni dan, prosim, da se sporoči tem vrlim letalcem zahvalo in moj pozdrav.«

Nova italijanska ofenziva?

Curli, 27. junija. Iz Milana poročajo, da naznanjajo italijanski listi skorajšnji pričetek nove italijanske ofenzive na vsej fronti, dostavljajo pa, da ni računati na nikako resno sopolmoč z ruske strani. Sicer ne dvomijo na dobri volji Kerenjskega, ki hoče rusko armado zopet pognati v boj, sodijo pa, da tega ni pričakovati vzpričo trajajočih zapletov v notranjosti države. Listi poročajo dalje, da se vrše v Italiji priprave za novo zimsko vojno in vlada bo zahtevala nove kredite za l. 1917. in 1918.

Cesar na tirolski fronti.

Trident, 26. junija. (Kor. ur.) Italijanska armada, ki je poskušala pred kratkim brezuspešne napade na Borojevičeve bataljone, je hotela zadnje dni da dosege na hribu Ortigara prostorno omejen uspeh. Tudi tega je moral drago plačati, kajti naše čete so zajele iz njegovih ravnokar dobljenih jarkov zjutraj 25. t. m. nič manj nego 1800 mož. Kjer so Italijani sicer napadli v ozemlju Sette Comuni ali v Suganski dolini, so jih naši žilavi branitelji zavrnili do zadnjega. Junaške čete so videle danes cesarja v svoji sredi, ki je še vedno pohitel na fronto, kjerkoli je trpela pod sovražnikovim jurišem. Vlada se je odpeljal 25. t. m. ob 1/2 12. z Dunaja. Poleg običajnega spremstva so bili z njim: general infanterije baron Arz, nemški vojaški pooblaščenec generalmajor Cramon in krilni pobočnik nemškega cesarja major grof Moltke. Cesar jih je povabil na Tirolsko, da spoznajo to posebno bojišče.

Vladar je dospel 26. t. m. ob 6. zjutraj v Trident in sta ga sprejela na kolodvoru poveljnik armadnih skupin feldmaršal baron Conrad von Hötzendorf in armadni poveljnik fcm. von Scheuchenstuel. Cesar se je odpeljal takoj na planoto, pozorišče tako ljutih bojev zadnje dni. Bivajoč pri junaških četah je poslal cesar poveljniku jugozapadne fronte feldmaršalu nadvojvodi Evgenju nastopno brzojavko:

»Ko sem dospel zopet k delu Tvojih zmagovitih čet, se zahvaljujem iz srca Tebi, visoko preizkušenemu vodji vseh teh junakov, ki vztrajajo trdno na jugozapadni fronti in z Božjo pomočjo izbojujejo zmago in pošiljam ti znak mojega ponovnega pohvalnega priznanja z meči. Karel.«

Nadvojvoda Evgen je dobil tako prvo srebrno vojaškozaslužno svetinjo, ki kaže glavo cesarja Karla. Isto odklovanje sta dobila tudi fm. baron Konrad von Hötzendorf in fcm. von Scheuchenstuel. — Bogato je poplačal cesar oficirje in moštvo, ki so se odlikovali v najnovejših bojih. Vladar je izrekel svoje globoko priznanje vsem četam, pri katerih se je vstavil. Med njimi je bil tudi polk, ki se je bil posebno obnesel že tekot ofenzive proti Italiji pod vodstvom cesarja kot prestolonaslednika. Svidenje s temi odličnimi četami je pokazalo z njo, kako zvest spomin ima najvišji gospodar do vseh svojih vrlin in kako so mu udani. Nadaljevalje svojo pot, je dospel vladar do čet, ki so se odlikovale v bojih vzhodno Astiške globeli. Pot tja je vodila po krajih slave in zmage tirolske deželne brambe. Videli so vtrdbe, ki kljubujejo že leto dni ognju najtežje artiljerije, ostro se izločuje iz pokrajine Basson, kateremu je veljal eden prvih napadov po vojni napovedi, pot je šla mimo Costesina; križi, grobovi junakov. V nekem gozdu so nagovorili cesarja odposlanci raznih čet. Vladar se je odpeljal popoldne v Sugansko dolino in si ogledal čete in neko letališče. Med letalci je bil tudi narednik Julij Kiss, ki je sestrelil že dva sovražna Capronija. Kiss ima bronasto malo srebrno, dvakrat veliko srebrno in dvakrat zlato hrabrostno svetinjo. Na to se je odpeljal cesar v Adižko dolino, ob 1/4 6 je dospel v Trident in se vrnil na Dunaj 27. t. m. ob 1 pop.

Bitka na zapadu.

POSVETOVANJA ENTENTE. I. SPLOŠNA ENOTNA OFENZIVA.

Pariz, 27. junija. (Kor. urad.) »Agence Havas.« V Saint Jeanu de Maurienne se je vršilo vojaško posvetovanje, katerega se je udeležil vrhovni poveljnik Cadorna, angleški general Radcliff in generala Foch in Perrin. Dasiravno je na mestu največja rezerva glede vprašanj, ki so se obravnavala, je vendar toliko gotovo, da sta se Cadorna in Foch sporazumela o načinu sodelovanja francoskih in italijanskih čet pri začetih operacijah v Mali Aziji in pri svetih krajih. Posvetovali so se tudi o položaju, ki se je razvil na Balkanu vsled zadnjih dogodkov na Grškem ter so končno študirali načrte splošne ofenzive, ki jo morajo zavezniki sedaj istočasno izvršiti, ter je gotovo, da bo tudi Rusija v kratkem mogla pričeti z ofenzivo.

Francoski vojni kredit za leto 1917.

Ženeva, 25. junija. »Petit Journal« poroča: V finančnem odseku je zahtevala vlada 15.000 milijonov za nadaljevanje vojne do 31. decembra 1917.

Neprikljubljani Poincaré.

Amsterdam, 26. junija. Clemenceau piše v svojem listu: Finanjanje proti predsedniku Poincaréju je postalo zadnje čase tako silno, da mo-

ra francoska vlada vse storiti, da to gibanje omeji. Neznani ljudje so poslali na bojišče na stotisoče Poincaréjevih karikatur. Poincaré je danes najbolj priljubljen mož v Franciji.

Upori na Francoskem.

Stockholm, 26. junija. Na zahodni bojni črti sta baje dve in pol diviziji portugalskih vojakov odpovedali pokorščino.

Basel, 26. junija. »Baseler Nachrichten« javljajo iz Pariza: Ruske čete na francoski hojni fronti so zapustile svoje postojanke. Nahajajo se v taborih Lacourtine in Neuschauteau.

Francozi se branijo ruskih čet.

Stockholm, 27. junija. (Kor. ur.) »Birževija Vedomosti« in »Dien« poročata iz avtentičnega vira, da je Francoska odklonila ponudbo Rusov, poslati nadaljnje pomožne čete, ker vplivajo te vsled svoje nevolje demoralizirajoče. Francosko vrhovno poveljništvo je sklenilo poslati domov ob belgijski in makedonski fronti stoječe ruske čete.

Položaj Anglije.

Haag, 26. junija. Bivši angleški kontrolor prehrane Bathurst je imel govor, v katerem je izjavil, da Anglija Nemčije ne more izstradati, kljub temu pa grozi Angliji nevarnost stradanja. Število sovražnih podmorskih čolnov se trajno množi. Junija je bilo potopljenih mnogo več ladij, kakor v maju. Že več tednov uporabljamo, je rekel Bathurst, vsako razpoložljivo ladjo, celo tiste, ki so določene za transport mesa, da vozimo z njimi žito. Industrija zato trpi; tvornicam, ki izdelujejo streljivo, primanjkuje surovin. Ta položaj je nevzdržljiv. Vsak vojni mesec nas vedno bolj sili, da se zanašamo na svojo lastno, domačo produkcijo in na svoja sredstva. Namesto krompirjeve moke bomo vmešavali ovseno moko v naš kruh, ker drugega nadomestila v naši deželi več ne proizvajamo.

Nemiri na Irskem.

Cork, 25. junija. (Kor. ur.) Reuter. Sinnfeinerji so priredili večeraj izpred in napadi naborni urad. Izgredi so bili resni. Policija je večkrat nastopila. Tudi vojski so nastopili s strojnimi puškami. En mož je bil ustreljen, 12 oseb je bilo ranjenih z bajonetami. Opolnoči so potlačili nemire.

Ženeva, 26. junija. »Havas« brzojavlja iz Londona: Sinnfeinerji v Dublinu se pripravljajo tako, kakor lani. Zaprtih je že več oseb.

Nemiri v Corku so bili zelo resni. Sinnfeinerji so bili v soboto zjutraj popolnoma gospodarji mesta. Množica je pričela podirati poslopja, ko je prikorakala policija z nasajenimi bajonetami. Ta se je morala umakniti, ker so streljali na njo. Končno so pozvali vojske na pomoč.

Grška — zaveznica entente.

Prvi korak Venizelosa.

Hamburg, 27. junija. V pariški zbornici je poročil Ribot, da smatra ententa Grško sedaj za zaveznico.

Berolin, 27. junija. Reuter poroča iz Aten: Ministrski predsednik Venizelos bo predložil zbornici zakonski načrt, v katerem zahteva pridružitve Grške ententi. Nova grška vlada namerava v kratkem vpoklicati več divizij. Razpoloženje grškega naroda glede pristopa ententi je razdvojeno. Do sedaj je priseglo novi vladi zvestost samo prebivalstvo Epira.

Konec grške samostojnosti.

Bern, 27. junija. Iz Londona poročajo: V poslanski zbornici je izjavil Balfour, da bo dosedanji atenski poslanik Eliot odpoklican, ker se zdi nemogoče, da bi ostal na svojem mestu poleg francoskega vrhovnega poveljnika. S tem izraza Anglija, da je prenehala Grška kot samostojna država in da velja samo še za upravljano provincijo.

Atentat v Janini.

Ženeva, 25. junija. Vsi pariški listi prinašajo protest solunske vlade proti akciji Italijanov v Epiru. Venizelisti pravijo, da so italijanska poročila o miru v Janini neresnična. Nasprotno je prebivalstvo silno razburjeno ter je izvršilo atentat na italijanskega konzula v Janini, ko je hotel razobesiti italijansko zastavo. Konzul je moral zbežati in ljudje so mu demilirali urad. Italijani so pod strogo kaznijo prepovedali vsako zbiranje po cestah.

Peloponez.

Amsterdam, 26. junija. (Kor. urad.) »Times« poročajo iz Aten, da presoja Jonnart razmere na Peloponezu za grožnjo ter da misli na blokado polotoka. Venizelos je baje sklenil z vso strogostjo nastopiti proti krivcem. Generale bo poklical v Atene in če se ne bodo mogli opravičiti, bo

nastopil proti njim kot proti upor-
nikom.

Italijani v Albaniji.

Milan, 27. junija. (Kor. urad.) „Secolo“ poroča iz Soluna, da je po-
sal Esad paša kot predsednik alban-
ske vlade zunanjim ministrom ent-
nih držav protest proti protektoratu, s
katerim grozi italijanska proklamacija
Albaniji.

Lugano, 27. junija. „Secolo“
poroča iz Soluna, da še vedno grško
časopisje hujša proti Italiji in ita-
lijskim četam, ki so Epir zasedle.

Urejevanje ruske politike.

Delavski in vojaški svet za red.

Petrograd, 27. junija. (Kor. ur.)
V svoji seji dne 25. t. m. je kongres
delavskih in vojaških delegatov vse
Rusije sprejel z veliko večino resolu-
cijo, ki se bavi z nemiri 22. in 23.
t. m. V prvem delu trdi resolucija, da
so bili ti dogodki provzročeni od go-
spodarskega položaja, v sled narašča-
jočega odpora protirevolucionarnih
elementov in imovitih slojev, vsled
razdrapanosti in živilske krize. Ljudski
sloji, ki si niso na jasnem, da krize
ni mogoče niti z najbolj energičnimi
koraki takoj rešiti, kažejo svojo topo
nezadovoljnost, ki jo izražajo reak-
cionarni delavci, vsled česar je neiz-
ogibno potreben enoten nastop posa-
meznih elementov revolucionarne de-
mokratijske. Drugi del graja poskus
vpriporiti v Petrogradu brez vednosti
delavskega in vojaškega sveta de-
monstracije, ne da bi se storili koraki,
da demonstranti niso oboroženi in ta-
ko prepreči krvoprelitje v slučaju spo-
padov, kar je lahko usodno za revolucijo.
Končno pravi resolucija:

1. Strankarske skupine, ki tvorijo
delavske in vojaške sovjet, niso upra-
vičene proti formalno izraženi volji
teh sovjetov vpriporiti demonstracije.

2. Mirne manifestacije, pri katerih
manifestanti ne nosijo orožja, se smejo
od teh skupin in strank z vednostjo
sovjetov upriporiti.

3. Vse demonstracije, pri katerih
nosijo demonstranti orožje, tudi take,
katerih se udeležujejo pripadniki obo-
rožene sile, se smejo vpriporiti le po
sklepu sovjetov, ki so edini organi,
ki izražajo voljo revolucionarne de-
mokratijske. Pozivljajo se delavci, voja-
ci in poljedelci, da se podvržejo tem do-
ločbam in da se ne odzovejo svoje-
voljnimi oklicom, s katere koli strani
naj ti prihajajo. Vsako kršenje teh
določb grozi razvneti državljansko
vojno.

SOCIALISTIČNO ZBOROVANJE V RUSIJI. — CILJI RUSKE DE- MOKRACIJE.

Petrograd, 27. junija. (Kor. u.)
Kongres delavskih in vojaških sovjetov
vse Rusije je sprejel sklep, predlagan
od revolucionarnih socialistov in mi-
nimalističnih socialnih demokratov
glede vojne, ki označuje boj v smi-
slu čim hitrejšega končanja
vojne za najvažnejši problem revolu-
cionarne demokratijske, pri tem pa od-
klanja vsako politiko, ki meri
na separatni mir ali predčasno
premirje, ker bi prvič končanje
vojne vsled poraza enega izmed vojs-
kujočih se delov tvorilo izhodišče
novih vojen, drugič pa, ker bi separatni
mir ojačil eno izmed vojskujočih se
strank, pospešil uzurpatorijsko strem-
ljenje vladajočih slojev ter končno
preprečil mednarodno zedinjenje de-
lavcev.

Kongres smatra za potrebno, da
apelira ruska revolucionarna demo-
kracija na demokratijske vse države,
da delujejo na to, da sprejmejo te geslo
miru brez aneksij in brez kon-
tribucij na podlagi samood-
ločbe narodov, da se revolucio-
narna internacionalna obnova in da se
skliče internacionalni socialistični kon-
gres, ki naj zopet uveljavi medna-
rodno solidarnost delavcev in izdela
definitivne mirovne pogoje.

V to svrhu je poslati takoj od-
poslanstva v zavezniške in nevtralne
države ter povabiti taka odposlanstva
vseh socialističnih strank vseh dežel
v Rusijo, pri čemer kongres odločno
ugovarja proti težkočam, ki jih stavijo
imperialistične vlade takim odposlan-
stvom.

Kongres pozivlja provizorično
vlado, da naj pospeši revizijo pogodb
z zavezniškimi vladami v smislu od-
ločnega odklanjanja vsake uzurpato-
rične politike. Da se uspešno izvede
zunanjia politika po označenih princi-
pih, zahteva kongres čim hitrejšo de-
mokratiziranje zunanjega mi-
nistristva in diplomatskega zbora.

Končno izjavlja kongres, da bo,
dokler ne bo vojna končana vsled pri-
zadevanja mednarodne demokratijske,
ruska revolucionarna demokratijska na
vsak način delovala za ojačenje
bojzmožnosti ruske armade
ter pripomogla, da bo sila vojne kos
defenzivi in ofenzivi, ker bi bilo vpog-
njenje ruske fronte poraz ruske revo-

lucije in usoden udarec za stvar ce-
lotne mednarodne demokratijske. Vpra-
šanje ofenzive se mora rešiti
z vidika čisto vojaških in stra-
tetičnih razlogov.

Vandervelde.

Petrograd, 24. junija. (Kor. ur.)
Na splošnem kongresu ruskih delav-
skih in vojaških sovjetov je govoril
pri posvetovanju o vojnih ciljih tudi
Vandervelde ter izjavil: Popolnoma
se strinjamo z vami glede vojnih
smotrov. Vsako vojno odklanjamo,
izvzemši osvobodilno vojno in vojno
pravične obrambe. O sredstvih in na-
činih se cepijo nazori. Vi ste uničili
despotizem, sedaj ste v srečnem stan-
ju svobode, da vam celo prekipava.
Pred vojno smo bili svobodni, zdaj
pa so naši bratje, belgijski delavci,
sužnji Viljemovi. Če bi trpeli Vi, ka-
kor oni. Nadaljeval je: Med veselje,
katero je občutil Wilson nad rusko
revolucijo, se je vmesala skrb, ali bo
ruska revolucija kos, da reši važna
vprašanja. Po tem, kar sem videl in
opazoval, sem dobil ugoden vtis. Po-
zdravljamo delavski in vojaški so-
vjet, ter trdno upamo na rusko revo-
lucijo, ker smo prepričani, da bo
oprostila celi svet. Predsednik kon-
gresa je izjavil v svojem odgovoru,
da se ruska demokracija popolnoma
zaveda trpljenja Belgije in belgijskega
proletarijata. Vi veste ravnotako,
kakor mi, katera pot vodi do hitrega
miru. Poznate, kako važen je boj za
splošni mir. Rusijo preveča je eno
čustvo: Ona odklanja vsak mir, ki ne
temelji na znanih načelih. Svoboda
Belgije nam je ravnotako mila, ka-
kor koristi ruske demokratijske.

Upori v Rusiji.

Kolin, 26. junija. »Kölnische Zeit-
tung« javi: General Cerbačev je po-
ročal, da se je uprla cela divizija.
Z nekimi polki, ki se je uprl, se je
bila prava bitka. Posadka v Kronšta-
tu izjavlja, da se smatra za rezervo
čet, ki bi se borile proti onim, ki
hočejo vojno.

Ruski emigranti.

Zeneva, 25. junija. Agentura
Fournier poroča, da je naročila ru-
ska vlada svojim zastopnikom v ino-
zemstvu, da se ruski emigranti v bo-
doče ne smejo več vračati preko
Nemčije in Švedske v Rusijo.

Dogodki na morju.

POMORSKA BITKA V ČRNEM MORJU.

Turško uradno poročilo.

26. junija. Na frontah nobenega
pomembnega dogodka. Črno morje.
Del naših pomorskih vojnih sil je iz-
vršil od 23. do 25. junija akcijo proti
ruskemu izlivu Donave. Razdelili smo
sovražni svetilnik in brezžično postajo
na Kačjem otoku. Naše čete, ki smo jih
izkrcali, so vplele na tem otoku eno
strojno puško in več orožja, so raz-
dejale sovražne topove ter se vrnile z
11 vjetimi. Na povratku so skušale
ruske linijske ladje in rušilci odrezati
našim pomorskim silam pot. V boju,
ki se je razvil, so naše pomorske sile
na veliko razdaljo enkrat zadele neki
sovražni rušilec. Mornariško letalo je
metalo z uspehom bombe na sovražno
linijsko ladjo. Ladja „Midilli“ se je
posebno odlikovala.

DELO PODMORSKIH ČOLNOV.

Zeneva, 25. junija. Iz Lugana. Na
seji italijanskega senata sta poročala
dva ministra, da je bila potopljena
blizu Neaplja ladja, ki je vozila iz
Avstralije 300.000 stotov žita.

Ententa in nevtralne ladje.

Lugano, 25. junija. »Corriere del-
la sera« javi iz New Yorka, da se
tehnični člani komisije sporazuma in
ameriške vlade pogajajo, kako naj
pritisnejo na nevtralne, vsekakor tu-
di z grožnjo zapora, da jim odstopijo
svoje ladje. Italijanski zastopnik je v
pomirjenju nevtralcev predlagal, naj
Amerika jamči, da bodo uporabljali
nevtralne ladje le na Tihem morju.

Grški parnik potopljen.

Bern, 26. junija. (Kor. ur.) Glas-
som poročila »Tempsa«, so opazo-
vali iz Ferrola potopitev nekega gr-
škega parnika, ki ga je potopil nem-
ški podmorski čoln. Posadko je re-
šila neka španska ribiška ladja.

Nemčija in Nizozemska.

Rotterdam, 27. junija. Po dalj-
šem posvetovanju o nizozemskih lad-
jah, ki so bile dne 22. februarja uni-
čene, sta se nizozemska in nemška
vlada zedinili na tej podlagi: Nem-
ška vlada odstopi Nizozemski nem-
ške ladje, ki se nahajajo v tem tre-
notku v nizozemski Indiji ter imajo
približno isto vrednost, kakor potop-
ljene ladje. Temu nasproti pa bo ni-
zozemska vlada nakazala nemški
vladi zavarovalno vsoto za potop-
ljene ladje.

Alzacija in nemške kolonije.

Berolin, 25. junija. »Deutsche
Tagesztg.« poroča iz Rotterdam: »
Daily News« priobčujejo razgovor
svojega poročevalca z nedavno iz
Berolina došlim nizozemskim posla-
nikom, ki je izjavil, da je Nemčija
pripravljena odstopiti Francoski dele
Alzacije in Lotaringe proti nekate-
rim kolonijam. V Nemčiji so naveli-
čani vojne in nemški program se gla-
si: »Mir brez aneksij in vojnih od-
škodnin«. V ostalem pa smatra Nem-
čija status quo ante za najboljšo ga-
rancijo trajnega miru.

Japonsko oboroženje.

Stockholm, 27. junija. »Russkoje
Slovo« izve iz Stockholma, da se ja-
ponsko armadno in mornariško obo-
roženje na tihem mrzlično nadaljuje.
Zadnji teden so spustili dve oklopni
krizarki v ladjedelnicah v Osaki in
Kobu v morje. Zgradili so tudi mno-
go modernih podmorskih čolnov, tor-
pednih lovcev, novih rušilcev za pod-
morske čolne in tehničnih ladij. Po-
leg oficijalnega mornariškega pro-
grama, ki pa je sedaj zelo izpopoln-
jen, imajo Japonci še neoficijalni
program. — Tudi oprema armade,
zlasti japonske artiljerije, se močno
izpopolnjuje. Na več krajih so obal
utrdili, drugod preurejujejo utrdbe.
Oboroženje Japonske pomeni brez
dvoma, etape za uresničenje goto-
vega programa, ki najbrže ne ob-
sega odpoved vsem aneksijam.

Amerika v vojni.

Ameriška pomoč.

Basel, 26. junija. »New York He-
rald« poroča: Prebiranja se bodo
pričela 1. julija. Trajala bodo pribli-
žno 6 tednov. Dne 16. avgusta bodo
razdelili prvih 500.000 mož v 16 vež-
bališč. »New York Times« naproša
Francijo, naj potrdi in naj ne očita
Ameriki počasnost.

Queenstown, 26. junija. Podad-
miral Baylya, ki potrebuje dopust,
da se odpočije, je nadomestil pri
ameriški mornarici podadmiral Sims.
Prvič plapolala ameriška zastava nad
poslopjem admiralnega štaba na
irskem.

Wilson in žetev.

Zeneva, 25. junija. Wilson na-
merava zaseči vso letošnjo letino.
Mnogo poslancev in senatorjev je
energično proti temu remonstriralo.
Reprezentantska zbornica pa je skle-
nila s 365 glasovi proti 5 glasovom
zakon, ki pooblašča predsednika z
nadzorstvom razdeljevanja živil in
goriva ter mu da v ta namen na raz-
polago 152.500.000 dolarjev.

Ameriška mislija na Japonsko.

Berolin, 25. junija. »Vossische
Zeitung« poroča iz Stockholma: Pa-
riški listi poročajo, da je Wilson
sklenil, poslati na Japonsko misijo,
ki naj se posvetuje z Japonsko glede
skupnih vojnih ciljev.

Notranjepolitični položaj.

Nov mestni poveljnik v Lvovu.

Mestni poveljnik v Lvovu, gene-
ralmajor Franc Riml v. Altrosenburg
je bil na lastno prošnjo odpoklican ter
je bil na njegovo mesto imenovan
generalmajor Adam Nowotny.

Ogrski državni zbor.

V seji dne 25. junija je zahteval
poslanec Štefan Tisza, da naj vlada
predloži najkasneje jeseni predlogo
glede kritja povišanih obresti držav-
nih dolgov. Nadalje je zahteval z ozi-
rom na češke napade v avstrijskem
parlamentu, da naj vlada decidirano
izjavi, da bo skrbela za teritorialno
integriteto Ogrske. Glede volilne re-
forme se je postavljajl proti skrajne-
mu radikalizmu.

Načelni minister grof Apponyi je
v svojem odgovoru obetal, da ne bo
izdal nobenih prenatrjenih odredb, tu-
di ne na polju jezikovnega vprašanja.
Naglašal je, da so se skoro vse ogr-
ske narodnosti na bojiščih izkazale
kot zanesljivi sinovi domovine, ob-
enem pa konstatiral omahovanje dr-
žavne zvestobe v obmejnih pokraj-
nah proti Romunski. Glede volilne re-
forme se je postavil na stališče, da
gre velikim masam, kot pravim juna-
kom te vojne večja socialna pravica
in večja pravica pred zakonom. Se-
danja vlada stoji in pade z volilno
reformo.

O Romunih se je vršila tudi v
seji dne 26. junija debata ter je po-
slanec Richter trdil, da se o romun-
ski inteligenci ne more trdit, da bi
se bila junaško bojevala v tej vojni.

Tudi v včerajšnji seji se je nade-
ljevala indennitetna debata.

Habsburžan juriša.

(Bol pri Medjivasi dne 25. maja 1917.)

Iz »Österr.-ungar. Kriegs-
korresp.«:

Ozemlje sedaj že dveletnega bo-
renja od italijanske nižine sem je raz-
trgano, v kolikor se ga more pregleda-
ti z naše pozicije na Grmadi, v dva
dela z brestoviško razpoko, globoko
okoli 100 m in široko nad 100 m, ki
se razteza 6 km od brega v vzpored-
ni smeri na Trst. Od morja oddalje-
nejši del je čisti Kras, redko grmičev-
je, tuintam kako drevo. Sv. Mihael
in Fajti hrib grozita semkaj in raz-
valine v Kostonjcih, Hudem logu in
Selu zdihujejo od vojne groze. Med
morjem in brestoviško razpoko tiči
masiv Grmade. Ponosna Grmada, ki
nam jo je zgradil Bog, da se zlomi tu
naval Italijanov, zapira pot v Trst.
Od nje teče vedno nižje zeleno gri-
čevje čez Flondar do Tržiča 7 km
daleč. Zapah Grmade ima 150 m glo-
bok strm jarek, katerega drugo stran
tvorijo nizke višine pri Medjivasi.
Kraj zapirata proti sovražniku višini
145 in 175. Tukaj so vjele dne 25. ma-
ja tri stotnije 11. polka in ena bosan-
ska stotnija 30 oficirjev in 2000 Itali-
janov in vplele 19 strojnih pušk in
množico vojnega materiala.

Mlad Habsburžan je bil poleg. O
tem hočem pripovedovati:

Na ta dan velikega bobnajočega
ognja desete soške bitke so bile tri
stotnije 11. pešpolka v rezervi v jar-
ku na Grmadi. Ob pol 4. popoldne je
dobil bataljonski poveljnik ukaz:
»Sovražnik je predil pri Flondarju.
Te tri stotnije naj takoj prično protina-
pad; sovražnika vreči.« Bataljon
je alarmiran. Bataljonski poveljnik in
oficirji hite k orijentaciji na izvidno
točko, kjer vidijo, kako se že vate
italijanske infanterijske mase proti
višini 175 pri Medjivasi. Samo en
sklep je mogoč: doseči višino pred
sovražnikom. Stotnije hite tja. Na
desno in levo 11tih gredo nazaj last-
ne čete. »Ne stori nič, mi vojaški 11.
polka gremo z Bogom naprej!« za-
kliče bataljonski poveljnik. Vendar
prepozno. Prepozno. Na višini 175 je
že sovražnik. Drzno postavlja svoje
strojne puške tam in pošilja patrolje
naprej. Stotnik Vieronski, majhen,
slaboten, gibčen poveljnik, bojni bog
male skupine 11. polka, ne izgubi
glave: »Ne naravnost na 175 gor,
marveč levo dol na 145 in od tam
napasti potem 175.« Že brzijo ordo-
nanci z dotičnimi pismenimi ukazi k
svojim stotnijskim poveljnikom. Ene-
ga pobije granata na tla. Umirajoč se
drži listek z ukazom kviku. Drugi
priskoči, iztrga listek iz otrpnele roke
mrtvega in dirja k deseti stotnji. Po-
sreči se mu. Stotnije se grupirajo za
višino 145. Težka in lahka artiljerija,
mine in strojne puške sovražnika
udarijo v ta kaos groze, poln dima,
prahu, ropota in stokanja umirajočih.
Mali, debelušasti rezervni nadporoč-
nik Ritt, hraber in skrajno predrzen,
sicer v mirnem času okrajni komisar,
ne veruje svojim očem: pred njim
stoji artiljerijski nadporočnik nad-
vojvoda Leopold Salva-
tor. Hoče se bojevati. »Visokost
se nimate tu bojevati.« —
»Jaz ostanem.« — Cesarski
princ s puško v roki, municijo v
usnjati torbi, spremljan po nadpo-
ročniku Rittu, korporalu Bodnarju in
infanteristu Rachu jurišajo prvi
proti italijanski strojni puški. Panika se
polasti Italijanov. Mnogo se jih vda,
ostali zbeže. Zaman mečejo Italijani
vedno nove bataljone proti junaški
četi cesarskega princa. Pol stotnje,
katero je vodil poročnik Malavski,
pade jurišajočim sovražnikom v bok
in hrbet. Italijani beže. 60 oficirjev,
400 mož in 5 strojnih pušk je dose-
dani plen. Sedaj treba vzeti višino
175. Stotnik Vieronski dobi za po-
moč eno stotnijo Bošnjakov. Njegov
načrt je: Pol stotnije pod poročni-
kom Fialo drži sovražnika na 175 v
fronti, cesarski princ ima napasti to
višino z juga, bosanska stotnija s se-
vera. Ura je pol 11. ponoči. Četa po-
ročnika Fiale napade 175. Kakor za-
čaran gleda sovražnik na naše junake.
V tem trenutku napadejo po na-
črtu Bošnjaki s severa in cesarski
princ z juga na boku in za hrbtom.
»Vrli 11! Držite se!« kriči cesarski
princ pri streljanju in spopadu. So-
vražnik je vržen. Vendar v svoji ži-
lavosti ponovi protinapad. Naša ba-
taljonska rezerva ga napade za hrbtom.
V strašni zmešnjavi beže Itali-
jani, mečejo orožje proč in vlečejo s
seboj nove rezerve, pograne na zo-
petno zavojevanje. Artiljerija in in-
fanterija streljata kakor besni v ita-
lijansko zmešnjavo. Višini 145 in
175 sta definitivno v naši
posesti. Se ne 400 avstro-ogr-
skih vojakov je vjele 30 oficirjev in
2000 Italijanov, ubilo in ranilo pa jih
je morda trikrat toliko. Da je pripo-
mogla k tej zmagi tudi naša artilje-
rija, tega ne pozabimo. — Kot dečka
nas je peljal učitelj nekoč na bojno
polje pri Aspernu in pri asperskem
levu je opisoval težko borenje leta

1809. Mlada srca so tolkla polna na-
vdušenja, skoro so prekipela, ko je
učitelj pripovedoval o nadvojvod-
skem junaku Karlu, ki je pograbil
prapor Zachovega polka in peljal
polk na juriš, ko se je majala naša
bojna fronta. In ali je bilo tokrat
drugače?

Politične vesti.

— **Kratka slava varšavske vi-
soke šole.** Preko Berlina poročajo,
da je že par tednov opažati med di-
jaki varšavske visoke šole odpor
proti odredbam vseučiliških oblasti.
Zlasti niso plačali kolegnine. Meseca
maja je nemška policija zaradi izgre-
dov in odpora proti državnim oblastem
aretirala več dijakov. Samo neki so-
cialistični političnik je bil kaznovan
z več meseci ječe. Dijaki so nato
uprizorili stavko, kateri so se pri-
družili tudi dijaki drugih zavodov.
Vsled tega je nemški generalni gu-
bernator v. Beseler zaprl za nedolo-
čen čas obe vseučilišči.

— **Vohunstvo za entento v Švici.**
Basel, 25. junija. V Bernu so pri-
šli na sled vohunskemu gnezdu in po-
celi Švici rafinirano razpredenit
organizaciji vohunov in saboterjev. —
Glavnega krivca in načelnika vohu-
nov, nekega uglednega Francoza in
večkratnega milijonarja so sedaj pro-
ti kavciji 100.000 frankov internirali
v bolnišnici kot bolnega.

Neznani vojni vjetniki.

(Datje.)

Črnovoj. Markelj Ivan, p. p. št. 17.,
star 23 let, pristojen? — ? Mo-
rendini F., p. p. št. 17., star 2 let,
pristojen? — ? Močnik Ivan, F. J. Ba-
on. 9., star 27 let, Jarše? — ? Mala-
vasič Anton, d. p. št. 27., star 41 let,
pristojen? — Črnovoj. pešec Mazi
Ignac, p. p. št. 17., star 23 let, pristoj-
jen? — pešec Matosel Ivan, d. p. št. 27.,
star 40 let, Slivnica. — Črnovoj.
peš. Maček Franc, p. p. št. 17., star
22 let, Litija. — Pešec Mohar Ivan, p.
p. št. 17., star 23 let, pristojen?
Pešec Nagode Matija, d. p. št. 27.,
pristojen? —

? Osolnik Jožef, star 27 let, pri-
stojen? — Črnovojnik Okorn Matija,
p. p. št. 17., star 22 let, pristojen? —

Pešec Polainer Andrej, d. p. št. 27.,
star 2 let, pristojen? — pešec
Pegan Tomaž, p. p. št. 27., star 21 let,
Gabrije? — Črnovojnik Petrič An-
ton, p. p. št. 17., star 23 let, pristojen?
— ? Pecmann Anton, d. p. št. 5.,
star 2 let, pristojen? — Črnovojnik
Pirnat Jožef, p. p. št. 17., star 24 let,
pristojen? —

Pešec Rus Anton, d. p. št. 27.,
star 24 let, Loški potok? — Pešec
Rotter Franc, p. p. št. 17., star 2 let,
pristojen? — Črnovoj. pešec Remsec
Franc, p. p. št. 17., star 22 let, Kam-
nik. — Praporščak Rebol Alojzij, p.
p. št. 17., star 25 let, Moste. — ? Re-
vilja Anton, d. p. št. 3., star 2 let, pri-
stojen? — Praporščak Rosenetz Ma-
tija, p. p. št. 35., star 27 let, pristoj-
jen? —

? Skribec Andrej, p. p. št. 27.,
star 21 let, pristojen? — ? Korporal
Samatoresan Matija, p. p. št. 27., star
21 let, pristojen? —

? Škofitz Franc, p. p. št. 17., star
43 let, pristojen? — Res. Pion. Škulj
Anton, p. p. št. 27., star 28 let, pristoj-
jen? — Črnovoj. peš. Šturm Rudolf,
p. p. št. 17., star 29 let, pristojen? —
Pešec Suneč Matija, p. p. št. 17., star
25 let, pristojen? — pešec Skok Iv.,
p. p. št. 97., star 35 let, pristojen? —
? Susteršič Anton, p. p. št. 17., star
2 let, pristojen? — Črnovojnik Sed-
mak Avgust, d. p. št. 27., star 25 let,
Sv. Križ.

? Troglič Nikolaj, d. p. št. 37.,
star 21 let, Studenec. — ? Trbižon
Franc, J. Baon. 20., star 26 let, pri-
stojen? — ? Trtnik Anton, d. p. št. 27.,
star 25 let, pristojen? — Strelc.
Tomič Rafael, g. strel. p. št. 2., star
25 let, Hrenovica.

? Vogl Franc, d. p. št. 16., star
25 let, pristojen? — Četovodja Va-
lencič Matija, p. p. št. 17., star 27 let,
pristojen? — ? Velič Anton, d. p. št. 5.,
star 2 let, pristojen? — ? Vu-
kelja Nikola, d. p. št. 27., star 38 let,
Zdeno. — Četovodja Wolf Karel, p.
p. št. 17., star 28 let, pristojen? —
? Vovko Jožef, d. p. št. 27., star 42
let, Rudolfovo. — Črnovoj. p. Veseli
Franc, p. p. št. 55., star 39 let, pristoj-
jen? —

Pešec Zöhrer Karel, p. p. št. 47.,
star 2 let, pristojen? — ? Zor An-
drej, p. p. št. 17., star 30 let, Vodice.
— Pešec Zbašnik Leopold, d. p. št. 27.,
star 25 let, pristojen? — Črno-
voj. peš. Zaletež Anton, p. p. št. 17.,
star 24 let, pristojen? — ? Zajc Iv.,
d. p. št. 27., star 41 let, pristojen? —
Pešec Zorec Ivan, d. p. št. 4., star 25
let, pristojen? —

**Spominjajte se ob godovih in
rojstvenih dneh vojnih vnetih!**

Vesti iz primorskih dežel.

Tragičen konec češkega vojaka v Trstu. V starem mestu v neki gostilni, kjer je bilo mnogo ljudi, je topničar Albert Kubačka nenadno začel streljati iz svojega službenega revolverja. Prišli so redarji in hoteli vzeti očividno zblaznelemu vojaku orožje iz rok, ali ta se ni znenil za pozive, marveč streljal tudi na redarje. Redarstveni nadzornik je končno ustrelil na Kubačko, ki je na to izkrcaval in umrl, ko so ga nesli v bolnišnico.

Zaplemba premoženja. Tržaška deželna sodnica je odredila zaplemba premoženja dr. Fel. Benattija, odvetnika v Kopru, ker je osumljen veleizdaje, oziroma zločina proti vojni sili države. Dr. Benatti je odsoten.

Izgubil se je v Trstu 7letni deček Ludvik Mozetič, ki je stanoval s svojo materjo v Vico S. Fortunato 15. Morda so ga vzeli s seboj v gorenjo okolico ali na Kras kakej vojak.

Letina v Dalmaciji. »Naše Jedinstvo« piše: Letina je taka, da ne more biti slabša. Vročina in burja je leta in leta nista napravili enake škode. Letos je bilo naše ljudstvo posejalo in posadilo kakor nikdar poprej. Slabo je tudi z oljko. Misli se je, da vročina bo koristila vsaj trti, ali burja je škodovala tudi tej. Kaj bomo delali z živino, ker ne bo trave? »Nar. List« poroča, da je prišel z Dunaja v Zader polkovnik Materna, višji intendant, da izve, kaka bo žetev v Dalmaciji. Na svoje oči se bo mogel prepričati in povedati na Dunaju, da je nemila suša uničila letino v tej nesrečni, težko preizkušeni deželi.

VI. vojno posojilo.

— Pri »Zvezi slovenskih zadrug« v Ljubljani so se naslednji podpisali na VI. vojno posojilo: Obrtno pomožno društvo v Ljubljani 3000 K; po »Notranjski posojilnici« v Postojni: Okrajna bolniška blagajna 1000 K, Jernej Kogej 1000 K, Katarina Kenda 500 K, Fran Paternoster 200 K, mladina ljudske Soke 200 K, Drinka Perk 100 K, Neimenovan 100 K, vsi v Postojni; Franc Možina iz Grobč 100 K; Kmečka posojilnica in hranilnica St. Rupert 200 K (nadaljnjih); Lokavska hranilnica in posojilnica Lokve 1500 K; po lokavski hranilnici in posojilnici lokavski jusanje 3000 kron; Jožef Svetina, posestnik, Daneg, 2000 K; Jakob Ban, posestnik, Lokve, 1000 K; Kmečka posojilnica in hranilnica, Dekani, 500 K; po Okrajni hranilnici in posojilnici Škofja Loka: Anton Kržišnik, Bukovi vrh 26, 4000 K (že prej 9000 K); Franciška Lavtar, Log 17, 1000 K; Katarina Lavtar, Log 20, 1000 kron; Katarina Lavtar, Log 21, 1000 kron; Katarina Kržišnik, Log 2, 1000 kron; Ivan Kajba, mestni tajnik, Škofja Loka, 2000 K.

— Pri Ljubljanski kreditni banki kot oficijalnim subskripcijskim mestu je podpisalo 516 strank 9.233.450 kron VI. avstrijskega vojnega posojila, in sicer 5.649.450 kron 40letne rente in 3.374.000 kron 10letnih drž. zakladnic. Med drugimi so subskribirali: Hranilnica in posojilnica, Smihelj, 15.000 K; hranilnica in posojilnica, Glinje, 10.000 K; Družba sv. Mohorja, Celovec, 22.000 K; Julij Podzimek, Celovec, 10.000 K; Ivan Hutter, c. kr. profesor, Celovec, 10.000 K; Hranilnica in posojilnica, Prevalje, 8000 K; Alojzij Tykač, c. kr. nadporočnik, voj. pošta 338, 1000 kron; Anton Tonec, Ljubljana, 1000 kron; Jakob Knez, Šemnik, 1000 K; občina Aržiše, Medija - Izlake 2000 kron; Ivan Grabnar, Kostevnica, 1000 K; Anton Lavré, Zabukovec, 2000 K; Neža Urbas, Dolnji Log 1000 kron.

— Pri Jadranski banki, podružnici Ljubljana, so podpisali še nadalje na VI. avstrijsko vojno posojilo: Alojzij Lakner, Planina, 2000 K; Ferdo Poljšak, Zagorje, 200 K; Oroslov Perkič, finančni stražnik, Baden, 20.000 K; Neimenovana denarna zavoda: Postojna 10.000 K, Ljubljana 100.000 K; Ivan Beniger, trgovec, Trnovo, Notranjsko, 500 K; Alojzij Drufovka, Ljubljana, 200 K; Josip Krivec, Krško, 4000 K; Okrajna hranilnica in posojilnica v Idriji za se in za svoje stranke 111.500 K; Ivan Vidmar, Črni vrh, 5000 K; Baltesar Mundschtütz, Mirna, 1000 K.

— Pri C. kr. priv. Splošni prometni banki, podružnici v Ljubljani, so na VI. avstrijsko vojno posojilo med drugimi podpisali: Deželno in gospejno pomožno društvo avstrijskega Rdečega križa za Kranjsko, Ljubljana, 41.000 K; tvrdka Franc Xav. Souvan, Ljubljana, 40.000 K; g. Gustav Tönnies, tovarnar, Ljubljana, 15.000 K; g. dr. Karel Schmiedinger, c. kr. notar, Ljubljana, 5000 kron; tvrdka St. & K. Tauzher, Ljubljana, 5000 K.

— Pri Ilirski banki v Ljubljani so nadalje podpisali VI. avstrijsko vojno

posojilo sledeči: Jožef Svetelšek, Lj. tija, 200 K; Janez Pirih, Podjelovo brdo, 1000 K; Antonija Kovač, Rodež, 1000 K; Franc Kotar, Osrednek, 1000 K; Jožef Pikelj 2000 K; Neža Zgonc 2000 K; Miha Vovk 2000 K; Franc Avsec 2000 K; Marija Avsec 2000 K; Anton Dobrič 2000 K; Peter Medved 2000 K; Jurij Potrpin 1000 K; vsi iz St. Jurja; Jan Meršolj, 400 K; Marija Škofic 1000 K; oba iz Rateč; Franciška Strmljan, Kostevnica, 3000 kron; Hranilnica in posojilnica, Preska, 3000 K; župni urad Leše 8000 K; župni urad Zavrtaec 4000 K; župni urad Tomišelj 5000 K; dr. Jelovec, Radovljica, 5000 K; Jakob Potocnik, Rovt, 250 K; župni urad Spodnja Idrija 53.000 K; Franc Gabršček, Smihelj, 10.000 K; Stavbni sklad krajnega šolskega sveta, Črni vrh, 1000 K; šolska knjižnica krajnega šolskega sveta, Črni vrh, 400 K; Filip Rudolf, Črni vrh, 3000 K; Hranilnica in posojilnica, Naklo, 8300 K; Johann Moroschan, Gleisdorf, 200 K; Leopoldina Pelhan, Ziri, 1000 K; župna cerkev sv. Antona, Štanga, 1000 K; Helena Suyer, tu, 5000 K; Neimenovani zasebniki 1.002.500 K; neimenovani zavodi 806.000 K; Ilirska banka za lastni račun 250.000 kron.

Dnevne vesti.

— Ponesrečil se je na sinajskem bojnem polju Kisir - Kaja, Saroško pogorje, gospod Anton Maver, uradnik pivovarne na Vrhniki, izvršujoč svojo domovinsko dolžnost, star 21 let. Rajnik je sin hotelarja »pri Vegi« v Spodnji Šiški gosp. Antona Maverja, in je bil pokopan v bližini bojnega polja na prijaznem griču, z razgledom proti ljubljani domači zemlji. Bodi mu prijazen spomin; žalujoci rodbini naše srčno sožalje!

— Domoljubno-dobrodetni koncerti. Tukajšnje etapno štacijsko poveljništvo namerava prirediti vrsto vojaških koncertov na korist Soškemu zakladu. Z ozirom na poletni čas prihajajo za te družabne prireditve v domoljubno-dobrodetne namene pred vsem takšne večje gostilnice v poštev, ki razpolagajo z dovolj prostornim vrtnom in tik zraven ležečimi gostilniškimi prostori, tako da je za goste preskrbljeno, tudi če se vreme nenadno izprevrže. Za enkrat se nameravajo takšni koncerti, ki bodo seveda zvečer, prirediti v hotelu Bellevue, v restavraciji Friedl, v kazinskem restavrantu, v hotelu Lloyd, Pod Rožnikom, ter v hotelih Tivoli in Union. Večje gostilnice v mestu ali njegovi najbližnji okolici, ki odgovarjajo zgoraj označenim pogojem in ki razpolagajo z zadostno razsvetljavo ter bi rade tudi priredile takšne koncerte, naj se blagovolijo prijaviti etapnemu štacijskemu poveljništvu. Koncertno glasbo bo oskrbovala zaradi svoje umetniške zmožnosti tudi v Ljubljani slovitva Soška godba iz stana poveljništva Soške armade. V otičled dejstvu, da v poletnem času ob sedanjih razmerah v našem mestu skoro da ni prav nobenega razvedrila niti ne prilik za oddih v prijatni družabnosti, ne more biti dvomno, da bo občinstvo to namero vojaškega poveljništva pozdravilo z radostnim zadovoljstvom in koncerte tem rajši pohajalo, ker pride ves njihov čisti donos v prid tistim junakiškim vrlakom, ki ščitijo našo zemljo in naše mesto, da ju noga južnozapadnega sovražnika ne prestopi. — V petek 29., v soboto 30. junija in v nedeljo 1. julija t. l. bo Soška godba na korist Soškemu zakladu koncertirala na kazinskem vrtu. Začetek vsaki-krat ob 7. uri zvečer, vstopnina 1 K za osebo. Preplačila se bodo prejela z zahvalo. Ob slabem vremenu se koncert izvrši v kazinski verandi.

— Iz justične službe. Avskultanta Kajetan vitez Premrl p. Premierstein v Ljubljani in dr. Ernest Kobe v Škofji Loki sta imenovana za sodnika v območju grške višje deželne sodnice.

— Iz gozdarske službe. Gozdarski nadzorstveni komisar I. razreda Karel Tavčar v Ljubljani je imenovan za višjega gozdarskega komisarja.

— Imenovanje pri Južni železnici. Za višjega revidenta je imenovan g. Alojzij Vehovec, revident in postajenačelnik v Ilirski Bistrici, za adjunkta g. Leopold Gruden, asistent tudi v Ilirski Bistrici.

— Odvetniška zbornica kranjska. Na zadnjem rednem občnem zboru so bili izvoljeni: za zborničnega predsednika g. dr. Majaron, za njegovega namestnika g. dr. Pa-pež; v zbornični odbor za člana g. dr. Vodušek, za namestnika g. dr. Kokalj in dr. Novak; disciplinarnemu svetu za predsednika g. dr. Triller, za člana g. dr. Kokalj, dr. Novak in dr. Ravnlhar, za namestnika dr. Zupanc; za zborničnega pravdnika g. dr. Tekavčič in za njegovega namestnika g. dr. Pirč.

— Napravimo red! Pod tem naslovom piše mariborska »Straža« z

dne 25. junija povsem umestno: Kdor potuje po zelenem Slov. Stajerju in se poslužuje k temu proge južne železnice, mora — če ni domačin — nehoti misliti, da potuje po nemškem ozemlju. Vsa postajna imena in vse označbe po postajah so izključno le v blaženi nemščini. Ali je potem čudno, da more par tisoč ponemčenecv po naši krajini varati svet in nas slikati in naš narod kot drugim nenakopraven, vrhu vsega tega pa še sebi nadjati videz, kakor bi bilo pri nas nemštvo v večini. Napravimo red! S Spielfeldom — najkasneje — se prične slovensko ozemlje, na kojem je nemški živelj v izginjajoči manjšini. Stvar najenostavnejše narodne enakopravnosti je, da dobe potaje po vsem Slov. Stajerju tudi slovenska imena. Kako pride slovenski popotnik, zlasti domačin, do tega, da mora slišati in brati po postajah — ponemčene spakedranke? Kaj bi dejali Nemci, če bi morali v Muriški dolini slišati ali brati — nemška poslovenjena krajjeva imena? Ne trpeli bi tega. Mi pa mirno gledamo sedaj že desetletja to protipostavno ravnanje. Napravimo že vendar enkrat konec! Samonemška postajna imena na progi južne železnice po Slovenskem Stajerju so za nas štajerske Slovence narodna sramota.

— Iz »Zavoda za slepe vojake« v Gradcu. Nekam oživiljen je tihi dom sloveskih vojakov-slepcev »Odilien-Blindeninstitut« v Gradcu. Če človek ponovi obisk temu zavodu, ki je bil do nedavnega časa naši javnosti neznan, tedaj dobi vtis, da se je tem junakom odprla širna domovina v ljubezni polnem čustvu. Srca rojakov in njih misli so Vaša. Pojenjala je pri njih in okoli njih ona svinčeno težka zavest pozabljenosti, obiski se množe, vse, vse v tej strašni temi, jim je danes oživljena alegorija človekoljubja in dobrosrčnosti Slovencev v domovini. Bog plačaj. Slep junak Ljubljancin, oče, Pavel Križnar, je prejel »zlatost«. Z njim se vselej odlikovanja še vsi njegovi neodlikovani tovariši, ker kot najstarejšim v njih družbi mu gre sedaj in v tem oziru prvenstvo. On je res pravi junak. Dobra volja, zdrav humor in ljubav do mile nam domovine Avstrije, mu je moralna opora za žrtev, ko jo je donesel domovini na oltar. V nedeljo, dne 10. t. m. se je zbrala na inicijativno imenovanega slov. rodoljuba slov. družba v zavodu samem in popeljala se je junake slepce na kratko razvedrilo v Rag-nitztal (Zur Taube). Veselje je bilo gledati te junake, ki so saj za nekaj časa pozabili svojo prežalostno usodo. Zahvala za ta velehumanitaren čin gre v prvi vrsti imenovanemu rodoljubu, častitim damam in g. kurtatom ter vsem ostalim gospodom. V drugi vrsti pa slavnemu ravnatelstvu zavoda, ki je s svojim dovoljenjem za izlet pripomoglo. Na Sv. Petra in Pavla se jih bo zopet peljalo na malo razvedrilo. K sklepu se še obračamo s prošnjo do slov. javnosti radi pisalnega stroja za Anton Pleškota iz Dobrave pri Ljubljani, ki bi se rad priučil pisati na navadnega, na onega za slepce že zna. S tem bi mu bila zagotovljena bodočnost. Darove sprejema č. sestra Klara Verhuneč, Gradec Odilien Blindeninstitut Leonhardstrasse.

— Emil Gabrič t. Umrl je v Ljudskem domu v Ljubljani Emil Gabrič, stavec naše tiskarne. Bil je star 19 let ter je bil v naši tiskarni že od leta 1912. Bolehal je vedno, ko pa je moral letos februarja k vojakom, je zbolel tako, da so ga morali poslati iz Lebringa v Ljubljano, kjer mu pa ni bilo več mogoče pomagati. Bil je zelo miren in vreden mladenič ter ga bodo ohranili vsi, ki so ga poznali, v dobrem spominu. P. v m.

— Christofov učni zavod je izdal za preteklo šolsko leto tiskano izvestje, kateremu je posneti, da je na zavodu podučevalo šest učnih moči, gojencev in gojenk pa je bilo 100, večernega tečaja 26, strojepisnega in stenografskega tečaja pa 20. Odličnjakov je bilo 11.

— Poročena. V trnovski župni cerkvi sta se danes poročila g. dr. Roman Ravnihar, odvetniški kandidat in c. in kr. nadporočnik v vojnem ministrstvu, ter gca. Erna Zeschkova.

— Zaročil se je g. Oto Rosznvai, c. kr. r. poročnik, z gospico Mici Majcnovo v Škofji Loki. Čestitamo!

— Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske. V času od 17. do 23. junija se je rodilo v Ljubljani 15 otrok, umrlo pa je 35 oseb, med njimi 13 domačinov. Umrli so: za škrlatinko 1, za dušljivim kašljem 1 oseba, za jetiko 9 oseb, med njimi 3 tuji in vsled mrtvouda 2 oseb. Oboleli so: za škrlatiko 4 domačini, za tifuzom 1 domačin, 4 tuji in 6 vojakov, za grižo 21 vojakov in za vrtico 1 domačin.

— Stranke, ki so dale Antonu Kuštrinu mlajšemu iz Gorice denar in vreče v svrhu nakupa živil, katera pa potem niso dobile, naj se zgledajo pri c. kr. deželni sodnji, oddelku VIII,

vrata št. 95, I. nadstropje, da dobe vreče nazaj.

— Žejni tatovi. V noči od sobote na nedeljo so dosedaj še neznani tatovi vlomili v klet trgovca z delikatesami na Jurčičevem trgu g. M. Ravtarija ter pokradli nekaj likerjev in šampanja. Tudi v trgovino so hoteli vlomiti da bi tam dobili še kaj za prigrizek, a se jim ni posrečilo.

— Umrla je v Njivicah pri Radečah gospa Marija pl. Meyer. Prizade-tim naše sožalje!

— Najdeno je bilo spričevalo nekega petošolca. Dobi se v našem uredništvu.

Aprovizacija.

— Oddaja govejega salam na rumene izkaznice. V soboto popoldne, dne 30. junija bo mestna aprovizacija iz svojega skladišča v cerkvi sv. Jožefa oddajala goveje salami na rumene izkaznice zaznamovane s črko C in sicer po 5 K kilogram. Določa se naslednji red: od 1. do 2. ure št. 1—250, od 2. do 3. št. 251—500, od 3. do 4. št. 501—750, od 4. do 5. št. 751—1000, od 5. do 6. št. 1001—1250, od 6. do 7. št. 1251—1500, od 7. do 8. št. 1501 do konca. Vsaka stranka se mora poleg rumene izkaznice izkazati tudi z mesno karto. Pripraviti je drobiž.

— Oddaja govejega mesa na Viču. Mestna aprovizacija ljubljanska bo oddajala v soboto popoldne, dne 30. junija za občane Viča cenejše meso in sicer iz domače klavnice mesarja Skrla na Viču (onstran železniškega tira). Meso se bo oddajalo vsem onim strankam, ki imajo provizorične bele izkaznice in sicer 1 kg a 2 K. Določa se naslednji red: od 2. do 3. pridejo na vrsto vse stranke, ki imajo izkaznice s št. 1—250, od 3. do 4. št. 251—500, od 4. do 5. št. 501—750, od 5. do 6. št. 751 do konca. Stranke se imajo strogo ravnati po navedenem razporedu, ker bi sicer ne dobile mesa.

— Novi priglasilci k ubožnim akcijam mestne aprovizacije. Zadnje dni se je zopet priglasilo ogromno število strank, ki hočejo biti udeležene pri oddaji raznih živil in posebno mesa po znižani ceni. Aprovizačni urad je vsled tega primoran, da do preklica ne sprejema nobenih novih priglasov k ubožni prehrani več, ker se morajo preje rešiti stare prošnje. Za to se stranke nujno opozarjajo, da ne hodijo v aprovizačni urad se na novo priglasovat za ubožno akcijo, ker se sprejema do preklica le še one stranke, ki so že vložile prošnje za cenejša živila.

— Prodaja sladkorja po okrajih. Vsled vednih pritožb, da stranke ne dobe sladkorja na izkaznice, uvede se tudi za sladkor prodaja na numerirane izkaznice kakor pri kruhu in moki. Vsled te uvedbe bodo morala dobiti vsaka stranka sladkor v oni trgovini, na katero bude odkazana po številki na sladkorni izkaznici. Prisilna prodaja sladkorja po okrajih se vsled pritrilja c. kr. deželne vlade uvede tudi za Zgornjo Šiško, Vič, Glince, Rožno dolino, zunanji Udmat, Moste in Selo. Prodajalci sladkorja iz teh vasi se opozarjajo, da bodo dobivali v naprej sladkorne prejemnice na mestnem magistratu. Dan izdaje sladkornih prejemnic se bude pravočasno objaviti. — Sladkorne karte se strankam vsled rajeoniranja prodaje sladkorja ne bodo izdajale v soboto 30. junija. Dan izdaje se bude pravočasno objaviti v tukajšnjih dnevnikih. Stranke se opozarjajo na tozadevni razglas, ki se objavi v par dneh.

— Preskrba s premogom. Mestni magistrat ljubljanski razpošilja te dni naznanilnice glede prerkrbe s premogom. Ako bi kateri hišni gospodar ali stranka iz katerega koli vzkoka ne dobila naznanilnice naj se zgledajo vsaj do 1. julija 1917 v mestni policijski stražnici (Mestni trg 1/p-levo) kjer se dobi tozadevna pojasnila. — Uradne ure od 8.—11. in od 3.—6.

— Prijave za petrole za mesec avgust. Stranke iz Črne vasi, Hauptmance, Illovice in Karolinske zemlje dobe tiskovine od ponedeljka 9. julija do srede 11. julija. — Ostali mestni prebivalci se vrste po abecednem redu in sicer dobe tiskovine: v ponedeljek 9. julija, stranke od A do H; v torek 10. julija, stranke od I do P; v sredo 11. julija, stranke od R do Z. — Prošnje je vlagati do četrtega, 12. julija. Za mudniki dobe tiskovine v petek, 13. julija, ter morajo vložiti prošnje do sobote 14. julija. — Stranke se opozarjajo, da se strogo drže označenega reda. Starim prejemnikom prošnje ni potreba kolekovati, nove pa morajo biti kolekovane s kolkom za 2 K. Tiskovine se dobe uradnih urah tam kakor dosedaj, bivša Galletova hiša, I. nadstropje, soba št. 5 (nasproti mestne posvetovalnice).

— K »Pojasnili« Ljubljanske mesarske zadruge. Načelstvo Ljubljanske zadruge je poslalo slav. ured-

ništvu »Slov. Naroda« pojasnilo, ki je bilo objavljeno dne 27. junija 1917. V tem »Pojasnili« navaja načelstvo zadruge, da smo mi pokupili na Kranjskem 15 vagonov masti, oziroma masti od 60.000 prašičev. Te navedbe načelstva zadruge ne odgovarjajo resnici. Mi smo dobavili vse na Kranjskem prevzete prašiče naravnost mesarjem, občinskim aprovizacijam, armadi in vojaškim bolnišnicam. V svoji režiji smo zaklali natančno 132 prašičev, med temi tudi precej pršutnikov. Vso mast smo oddali raznim javnim zavodom. Za mesto Ljubljana smo dobavili raznim mesarjem od jeseni do konca februarja t. l. 7679 živih in zaklanih prašičev, mestni aprovizaciji sami pa 138, vrh tega so prejeli privatniki 419 prašičev. Marca meseca se je sezija za prašiče končala. Resnica je tedaj, da so dobili ljubljanski mesarji nad 92% vseh prašičev, ki smo jih dobavili v Ljubljano. Nadalje ni res, da bi mi prevzeli na Kranjskem 60.000 prašičev, marveč smo jih v celoti dobavili armadi in civilnemu prebivalstvu iz vsega Kranjskega 21.910 prašičev. Iz »Pojasnila« je posneti, da mesarski zadruzi gre pred vsem za to, da bi vso pozornost glede masti obrnila na nas, po kakih pravici, pa lahko razvidi iz zgorajšnjih statističnih podatkov vsakdo. — Kranjsko deželno mesto za vnovčenje živine v Ljubljani.

— Cene sadja. C. kr. deželna vlada je izvedela, da zahtevajo poljedelci uradno določene maksimalne cene za sveže črešnje in jagode ne samo v nadrobni prodaji, ko se blago odda neposredno porabniku, ampak tudi takrat, če se blago odda trgovcem, ki obtroma kupčujejo s sadjem. V svrhu razbistritve pojmov se splošno naznanja, da se za nadrobno prodajo določene maksimalne cene smejo je takrat zahtevati, če se blago res v obliki nadrobne prodaje oddaja, to je v množinah pod 10 kg, in sicer naravnost stranki za porabo. V vseh drugih slučajih, v katerih se ne prodaja nadrobno, torej če se sadje ne oddaja neposredno konsumentu, ali pa če se prodaja v množinah nad 10 kg, se ne sme zahtevati cen, ki so določene za nadrobno prodajo. V slučajih, da se blago prodaja v kraju pridelave, se smejo zahtevati le pridelovalne cene, ki so določene v § 1. naredbe z dne 31. maja 1917, drž. zak. št. 247 in 248; če pa se blago prodaja na trgu ali pa predelovalcem ozir. malim prodajalcem tudi izven trga, pridejo v poštev samo cene, ki so v § 2. gori navedene naredbe določene za prodajo na debelo. Pridelovalne cene so: a) za višnje in slične črešnje za vkuhanje s peclji 85 K, brez pecljev 75 K; b) za mehke sladke črešnje do 30. junija 1917 70 K, od 1. julija 1917 dalje 60 kron; c) za trde sladke črešnje (hrastavke) 85 K. Za sadje z vrtnega grmičevja: a) za jagode prvovrstne 170 K, za jagode druge vrste 85 K; b) za ribizelj, bel, rdeč ali črn 75 K; c) za bodeče grozdčice (agras) 65 K, d) za maline 140 K. Za sadje gozdnega grmičevja: a) za jagode 170 K, b) za maline 140 K, c) za brusnice 90 K, d) za borovnice 65 K, d) za robidnice 90 K. Navedene maksimalne cene se razumejo za 100 kg zdravega, za trg sposobnega blaga na kraju pridelave brez omota. Cene na debelo so: a) za višnje in slične črešnje za vkuhanje s peclji 115 K, brez pecljev 100 kron, b) za mehke sladke črešnje do 30. junija 1917 95 K, od 1. julija 1917 dalje pa 80 K, za trde sladke črešnje (hrastavke) 115 K. Za sadje z vrtnega grmičevja: a) jagode, prvovrstne, namizno blago 229 K, drugovrstne 114 K; b) ribizelj, bel, rdeč ali črn 100 kron, c) bodeče grozdčice (agras) 87 kron, d) maline 189 K. Za sadje gozdnega grmičevja: a) jagode 229 K, b) maline 189 K, c) brusnice 121 K, d) borovnice 87 K in d) robidnice 121 K. To so cene za 100 kg lepega, za trg sposobnega blaga z vsemi prevoznimi in drugimi stroški vred.

Književnost.

Časopis za slovenski jezik, književnost in zgodovino.
(Dalje.)

Ze po navedenem je popolnoma umljiva želja in namera slovenskih filologov, literarnih zgodovinarjev in historikov, osvoboditi se nedostojnega položaja odvisnosti od gostoljubja ter si ustvariti svoje ognjišče, kjer bodo v domači hiši lastni gospodarji in kjer ne bodo odločevali nikakršni drugi ozir, nego le strogoznanstveni. Vsakemu strankarstvu, pa tudi kompilacijam so tu zaprta vrata. S tem upamo prestopiti v slovenski literarni javnosti vsako provincijalno omejitve ter osredotočiti tudi z znanstvene strani delo za napredek in višek pravega znanstvenega spoznanja bistva našega naroda, kakor se je storilo in je poskrbljeno za leposlovne strani za stremenje po višku umetnosti v slovenski besedi.

Je pa še drug velevažen povod, ki dokazuje potrebno potrebnost izdajanja takega znanstvenega časopisa, t. j. skrb za kvalitativno izboljšanje, razširjenje in poglobljenje puka materinega slovenskega jezika od ljudske šole do višjih razredov srednje šole. Samo ob sebi se razume, da je vsak pouk tem boljši, čim širje in globlje je znanstveno spoznanje predmeta. Kje imamo dosedaj še znanstveno zgodovinsko slovnico slovenskega jezika sploh ali le resnični opis sedanjega književnega jezika po delih naših najboljših pisateljev. Prim. k temu besede znanega slavista V. Vondráka, profesorja za slovansko filologijo na dunajskem vseučilišču, v njega »Vergleichende slavische Grammatik (Göttingen 1906, str. 6): »Das Zustandekommen einer entprechenden historischen Grammatik sollte man sich (scil. bei den Slovenen) zu einer nationalen Aufgabe machen.« V slovarnem pogledu nam je vključ prezasluznemu Pletersnikovu delu še vedno tuj jezik naše začetne protestantske književnosti, da o neizčrpanem bogastvu sedanjega živega jezika niti ne govorimo. Zlasti zahtevajo višji razredi srednjih šol že vsled enakomernosti z drugimi središnji jezikom odgovora na polno vprašani znanstvenega značaja, ki ga dosedanja slovenistika ni mogla dati, ker se ni nikjer sistematično gojila, oziroma opirala na lastno le sebi namenjeno glasilu. Pouk slovenskega jezika more le pridobiti, ako bo učenec bral kulturno zgodovino svojega naroda iz zgodovine svojega jezika, ako bo videl in razumel postanek in razvitek književnega jezika, ki ga ignoranti ali brezvestni nasprotniki celo zanikavajo, v luči naših narečij in plemen, katerih jednemu sam pripada, ali ako bo iz pravilne analize glasovne in oblikovne strukture svojega materinega jezika dobil pravo podlagu in zmisel za razumevanje bistva in rasti človeškega jezika sploh, a posebej tudi elementov tujih jezikov, ki se jih ima učiti iz prosvetnih ali praktičnih vzrokov. V vsem tem pa slovenistika še do danes ni prišla preko najglavnejših rezultatov in radi tega tudi le bolj površnega pregleda. Tudi zgodovina slovenskega slovstva, pisane in ustnena, nudi še vprašanja, ki bi tvorili bistven del njenega pravega spoznanja na potu k resnici in samozavedu. Saj se gibljemo še danes po večini le v zbiranju gradiva za bio- in bibliografijo.

Pri takih nalogah novega časopisa bi se izgladila in utrdila tudi potrebna novejša terminologija ter se uveljavil zopet marsikak star, ali do-

ber, toda pozabljeni izraz naše starejše književnosti XV.—XVI. stoletja.
(Dalje prih.)

Razne stvari.

* **Podraženje dunajskih časopisov.** Vsi večji dunajski listi so sklenili, da zvišajo s 1. julijem vse cene za naročbo, za oglas in za razprodajo na drobno.

* **Papir za časopise.** V Nemčiji namerava vlada zopet zmanjšati množino papirja, ki ga smejo časopisi porabiti, dočim je skoro istočasno angleška vlada časopisom povečala odkazano jim množino papirja za celo tretjino. Nemško časopise, ki se mu že dve leti zaradi papirja jako slabo godi, se ustavlja z vsemi silami.

* **V veliki zadregi.** Neki aristokrat se je dne 24. junija peljal iz Budimpešte na Dunaj. Vzel je spalni kupé, a ko se je zjutraj prebudil, je videl, da mu je neznan tat ukradel hlače in telovnik in z njima 700 kron denarja in nekaj drugih stvari. Aristokrat je bil v največji zadregi, ker ni imel nič obleke pri sebi. Pomagali so mu na Dunaju.

* **Poskušen umor na cesti.** Včeraj se je na Dunaju pri belem dnevu zgodil na javni cesti umor. Trije delavci tovarne lokomotiv južne in vzhodne železnice so tožili podjetje pri obrtnem sodišču. Pri razpravi, sta tovarniško vodstvo zastopala inženir Prossy in uradnik Kodl. Tožba delavca je bila odbita. Odhajajo s sodišča se je delavec Alojzij Täufer na cesti zaletel od zadaj na inženirja Prossyja in mu zasadil nož v vrat. Težko ranjenega inženirja so odpravili v bolnišnico; Täufer se je sam oglasil policiji.

* **Krvava drama na Pejačičevem trgu v Zagrebu.** Zagrebški listi poročajo da je čakala zjutraj v nedeljo velika množica na prodajo graha na Pejačičevem trgu. Nekateri ljudje so prišli čakati že ob 2. ponoči. Redar Dimitrovič je delil nekupne listke ne

od početka, kakor so ljudje prihajali, ampak narobe, tako da so najzadnje došli bili prvi in oni, ki so čakali že od 2. ure ponoči, zadnji. Redarja Novosela je prosila neka starka Veronika Golubič za listek, ta pa jo je sunil v stran. Njen sin Leonard, vojak, je na to protestiral proti takemu ravnanju z materjo in udaril Novosela z bajonetom. Golubič pa je bil ranjen s sabljo. Redarju sta priskočila na pomoč dva tovariša. Množica je bila na to tako razkačena, da je hotela redarje linčati. Stanje redarja in vojaka je nevarno.

Spominjajte se „Rdečega križa“.

Darila.

„Za slope vojake“. V ta namen je prejel deželni odbor po upravnistvu „Laib. Ztg.“ znesek 40 K od g. Rudolfa Conte Vischovicha linijske ladije poročnika, mesto venca za domovino padlem nadporočniku Ivanu Zwenkel; 30 K od Raf. Giontini mesto venca pok. trg. Mat. Supan. Bog plačaj!

Darila za begunce. Neimenovana gospodična iz Ljubljane je darovala „Posredovalnici za goriške begunce“ zaboj obleke, za kar se blagi darovalci tem potom najtopleje zahvaljujemo.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 24. junija: David Zalanec, poročnik v rez. v rezervni vojaški bolnici v Marjanišču.

Dne 26. junija: Anton Bolha, skladiščni mojster, 49 let, Radečkega cesta 9. — Ana Skobe, hči jetniškega paznika, 1 leto, Poljanski nasip 48. — Mons. Janez Filipič, dekan, kanonik, 73 let, Kopališka ulica 10. — Oton Drešle, gojenec trgovske šole, 16 let, Sv. Florijana ulica 6.

Dne 27. junija: Katarina Košir, vrtnarica, hiraika, 71 let, Radečkega cesta 9.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Podpisana naznani v svojem in imenu sorodnikov tužno vest, da je nje predobra teta, gospa

2095

Marija pl. Meyer

posestnica na Njivicah pri Radečah

v svoji vili po dolgi in mučni bolezni, previdena s svetotajstvi, dne 25. junija 1917 ob 6. uri mirno v Gospodu zaspala.

Zemski ostanki preminule se bodo dne 27. junija 1917 popoldne ob 5. uri prenesli iz hiše žalosti na domače pokopališče k večnemu počitku.

Maše zadušnice se bodo opravile v farni cerkvi v Radečah.

RADEČE, 25. junija 1917.

Margareta Klum.

Potrji globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš iskreno ljubljani sin in brat, gospod

ANTON MAVER

vojak in uradnik pivovarne na Vrhniki

po došlem poročilu, dne 13. junija t. l. v izvrševanju domovinske dolžnosti, v starosti 21 let, preminul.

Posmrtna maše se bodo brale v frančiškanski cerkvi v Ljubljani ter v farni cerkvi na Mirni, Dolenjsko.

Naj mu bode prijazen spomin!

LJUBLJANA-SPODNJA ŠIŠKA, 28. junija 1917.

2087

Anton in Marija Maver, stariši. — Amalija in Antonija, sestr.

Brez posebnega obvestila.

Stanovanje in obleka so omehekuzili naše telo, da živimo v vednem strahu pred prehlajenjem. Pred mnogimi tisoči let so hodili prebivalci naših dežel le malo oblečeni, a niso poznali strahu pred mrzom. Ko je postalo mrzlejš, krožila jim je kri zavnežje in ogrelo se je telo. Kašelji in influenco dobimo le, ker ni naša kri navajena se hitro prilagoditi zunanjim vremenskim spremembam. Če pa vsak dan izplakujemo grlo in usta s Fellerjevimi poživljajočim rastlinskim esencnim fluidom z znanko Elsalluid, navadi se naša kri in vrat je vedno topel, kar nas obvaruje prehlajenja. Elsalluid je sredstvo, za občutljivega človeka nepogrešljivo. 12 steklenic franko za 7 K 32 v pošlje lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg 238, Hrvatsko. Nad 100.000 nezahtevanih, prostovoljnih priznanih pisem in mnogo odlikovanj. Naročite obenem Fellerjeve milo odvajajoče rabarberske kroglice z znanko Elsalluid franko 6 škatljic 5 K 57 v. So prijetne za uporabo in zanesljivo učinkujejo. Kdor toži radi kurjih oces, naj se posluži Fellerjevega turistovskega obliža po 1 in 2 K. (ve)

Dr. J. Z., zobozdravnik, Moravska Ostrava. Natančno in temeljito sem preizkusil Vašo ustno vodo in Vaš zobni prašek, ki ju že dolgo rabim sam kakor tudi moji bolniki, zato Vam z veseljem izražam svoje mnenje: Ustnih vod in zobnih praškov se nahaja veliko, toda v resnici dobrih je zelo malo. Bolniki naj se torej poslužujejo le onega sredstva, o katerem je preizkušeno in v večletu raba izpričala, da je v resnici dobro, n ta je: **Seydlitz**.

Kuverte s firmo

priporoča

„Narodna tiskarna“.

„Slovenske narodne pesmi za citre in petje“.

Priredil in izdal podpisani. Izšel je VIII. zvezek. Sedmi in osmi zvezek vsebujeta narodne ljubavne pesmi.

Vsled zelo podraženega papirja stane vsaki zvezek 2 K 50 v. Prejšnji zvezki vsebujeta narodne domoljubne pesmi in so po 2 K 40 v. (Zvezek III. in IV. sta pošla in izideta v drugi izdaji, kadar bo mogoče.) Povzetje je drago. Pošljite denar naprej, zapišite pod svoj razločni naslov številko zvezka, pa dobite zvezke poštne prosto.

Priporočam se **Iv. Kiferle v Ljubljani, Krojaška ulica št. 8/II, (gostilna Maček).** 2055

Proda se hiša

v Rožni dolini pri Ljubljani, s štirimi stanovanji, ter velikim zelenjadinim vrtom in sadnim drevjem. 1886 Naslov pove upravn. »Slov. Naroda«

Služkinja

koja je dobra kuharica, zmožna za vsako delo v gospodinjstvu, pridna, varčna in vestna vajena na snago in red, ter malo besedna se takoj sprejme. — Plača po dogovoru. Pismene ponudbe pod „Služkinja/2091“ na upravnistvo »Slovenskega Naroda“.

S 1. avgustom se odda v najem

pekarna

s prodajalno in stanovanjem, na Marjovski cesti št. 30. 2088

Več se poizve v uprav. »Slov. Nar.«

Sprejme se takoj

krojaški pomočnik

za veliko delo (civilno in uniforme).

Vaclov Plahota, Ljubljana, Vegova ulica št. 2. 2027

Hraste

izpušča, grinte, srbečico in druge kožne bolezni odpravi hitro in sigurno Pa atol, domače mazilo. Ne umaže, je brez vonja, zato uporabno tudi čez dan. Veliki lonček K 3.—, dvojnati K 5.50. Dalje Paratol tresni prašek za varstvo občutljive kože, škatljica K 2.50. Oboje se dobi proti vpslatilni zneska v Lekarnarja M. Klein Paratol tvornici v Budimpešti, VI-24. Eötvös-u 28.

Prej v **F. Batjel** Prej v Gorici. Gorici. Ljubljana, Stari trg št. 28.

Možka in ženska dvokolesa s stare pnevmatiko.

Šivalni stroji, gramofoni, električne žepne svetilke že kompletne od 2 K.

Najboljše baterije.

Posrebno nizka cena za preprodajalce

Mehanična delavnica

na Starem trgu št. 11 v sličičevi hiši poleg goriške kleti.

Deseta soška bitka.

se vidi v Ljubljani!

Samo pet dni v

Kino Central

v deželnem gledališču.

Petek 29., sobota 30. junija, nedeljo 1., ponedeljek 2., torek 3. julija:

Najzanimivejši vseh vojnih filmov!

Deseta soška bitka.

Originalni posnetki ene največjih bitk svetovne vojske v treh oddelkih.

Največji svetovnozgodovinski dogodek v filmu!

Predstavljanje tega najaktualnejšega filma traja nad eno uro.

Samo pet dni v Ljubljani!

Poleg tega še drugi sijajni filmi!

Vsled silno drage nabave tega filma 10 vinarjev zvišana vstopnina. Pri preizvajanju tega velikega filma pri zadnji večerni predstavi ni znižane vstopnine.

Išče se lepa meblovana soba

Ponudbe pod „Dr. A. 2086“ na
upravnishvo »Slovenskega Naroda«.
2086

Sodo bicarbono

za vživanje po najvišji ceni kupi
v vsaki množini E. Pilik, oboh.
kom. a jedn. Praga, Podskalska 49.

Išče se STANOVANJE

za takoj ali pozneje, iz 2 do 3 sob.
50 kron nagrade. 2093
Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«.

Hiša

v Ljubljani ali bližnji okolici, se
kupi. — Pismene ponudbe z navedbo
cene pod „Hiša 100/2064“ na
upravnishvo »Slovenskega Naroda«.

Kupi se dobro ohranjen

PIANINO.

Ponudbe pod „Pianino 2094“ na
upravnishvo »Slovenskega Naroda«.

Mladenič

odpuščen od vojaščine, trgovsko izobražen,
zmožen slovenskega, nemškega, italijanskega
in hrvaškega jezika, išče pisarniško službo
ali kaj primerne. — Ponudbe pod
„Mladenič 81/2092“ na upravnishvo »Slo-
venskega Naroda«. 2092

Nobenega zobobola

več, nobenih noči brez spanja. „Fides“ pomiri bolečine v otlili zobeh, pri
trdovratnih revmatičnih zobnih bolečinah, ko so vsa sredstva že odpovedala.
Pri neuspehu denar nazaj. Cena 2.— K, 3 zavrtki 5 K, 6 zavrtkov 8.— K.
Nobenega zobnega kamena več, snežnobele zobe dobite po uporabi „Kris-
zobna voda“. Takojšnji učinek. Cena 2 K, 3 steklenice 5 K.
Kemany, Košice (Kaschau) I. Poštni predal 12/23, Ogrsko. 3659

Največja senzacija!

Najnovejša

toaletna tajnost!

proti nagribanjeni koži, gubam in nečistostim poiti.
Edino pravi, najzanesljivejši uspeh! Samo enkratni izdelek!
Institut „Aphrodysia“, Dunaj VII. Neustiftgasse št. 54, odd. 8.
Pri vprašanjih znamka za odgovor.

Srbečico, izpuščaje

odpravi kar najhitreje „Dr. Flescha originalno rujavo
mazilo“. Mali lonček K 1 60, veliki K 3.—, družinska 1853
porcija K 9.—. Dobiva se

v lekarni „pri zlatem jelenu“, Marijin trg, Ljubljana.

ŠOLNE

zgornji del dobro goveje usnje, z lesenimi podplati, z varovalci usnja.

Velikosti 26—28 . . . a 5 K 20 v Velikosti 36—38 . . . a 7 . 30 v
30—34 . . . 5 . 90 . . . 40—42 . . . 8 . — .

dobavlja franco po povzetju, v zavojih na poskušnjo a 5 kg. Tudi sandale
z gibljivimi lesenimi podplati zelo poceni.

Adolf Böhm, Gradec, Fenerbachgasse 10.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Kongresni trg št. 12. 126

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gospeske
sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmet
zimnat modroci, otroški venci itd.

Prodaja posestva.

Dve kmetijskih hišici s gospodar-
skimi poslopji, v zelo lepi legi, tik ob go-
renskem mestu in v bližini železniške po-
staje, pripravi tudi za izvrševanje obrti ali
trgovine, se prostovoljno prodasta s pri-
padajočimi parcelami ali brez njih.
Parcela so gozdne (smreka, bukovje,
hrasti) in en travnik. Precej lesa se lahko
takoj poseka.
Kdor se za stvar zanima, naj čim
preje naznani svoj naslov upravnishvu »Slov.
Naroda«, ki iz prijaznosti naznani tudi ime
prodajalca.
Priložiti je znamko za odgovor.

Kupi ali v večletni najem se vzame

posestvo

s srednje velikim zemljiščem,
travniki in gozdom z vpeljano
trgovino mešanega blaga in go-
stilno ali samo trgovino ali go-
stilno na Kranjskem ali Sp. Šta-
jerskem v vrednosti od 30—40.000
kron v bližini kake železniške postaje.
Ponudbe na uprav. »Slov. Na-
roda« pod „posestvo 2090“. 2090

Vozna kolesa

in

pritikline,

poprave,

emajliranje in poniklanje

izvršuje točno in ceno 1311

A. Weissberg, Dunaj II,

Untere Donaustrasse 23/5.

Cenik odd. 1 zastoj.

Prodaja konj za vožnjo

štiri leta star in plemenita tolica,
sivo barvo, Poljanska c. 55.
2077

Povečane slike

do naravne velikosti, kakor tudi
oljnate portrete na platno
izvršuje umetniško po vsaki foto-
grafiji 185

Davorin Rovšek

prvi fotografski in povečevalni zavod
v Ljubljani, Kolođvrska ul. 34 a.

Sukanec

(ovirn) črn 100, 150, 225, 450 m ter

čistilo za čevlje

(Erdal) se dobi po najnižjih cenah pri tvrdki
Osvald Dobeic, Ljubljana,

Martinska cesta 15.

Na debelo! 2043 Na debelo!

Velika zaloga najmodernejših slaničnikov.

Klobuke cilindre in čepice

v najnovejših fasonah in v veliki izbiri

priloga

IVAN SOKLIČ.

133

14. Priloga Panama-slaničniki od 9 K do 50 K.

Gonoktein.

Najnovejšo izkušeno sredstvo proti
akutnemu kroničnemu kapavcu (triperju),
belemu toku, cystitidi, črevesnemu in
mehurčnemu katarju i. t. d.

Brez vbrizgavanja. O Gonokteinu
piše: „Casopis čeških zdravnikov
leta 1912. Štev. 14.“

Eno izmed mnogih sredstev, ki ga
lahko toplo priporočamo v resnični praksi
je takozvani Gonoktein. Spaja v sebi
vsa dobra svojstva in prekaša vsa druga
sredstva. 2130

Gonoktein ovira s svojim baktericid-
nim delovanjem nadaljevanje vnetnega
procesa v zadnjem delu sečne cevi,
kakor tudi pojave komplikacij. V slučajih,
ki smo jih mi imeli, preiskovali smo
tudi vodo, ter nismo opazili niti najman-
jših sledov draženja ledvic, a bolniki se
nikoli niso pritoževali, da jih boli na
lumbalni strani.

Dobro spričevalo temu antigonoro-
iku daje tudi okolnost, da so bolniki,
opazivši, kako je sobolnikom odleglo,
sami zahtevali, da dobe ta preparat.

Zahtevajte literaturo in prospekt.
Dobi se v vseh večjih lekarnah.
Skatljica K 6.—.

Ljubljana: Lekarna „Trkozecy“.
Zagreb: Lekarna „Salvator“ S. Mit-
telbach, Jelaničev trg.

Proizvajal: Farmakološko-kemični labora-
torij „HERA“ Praga-Vrsovice 552.

Dobavitelj vojnega ministrstva in
Vojno-zdravstvenega združenja.

KRAPINA

Kupi se dobro ohranjena metka

zlata ura

z dvojnimi pokrovom. Ponudbe na
Franciška Sablatnik, Ljubljana,
Kapitoljska ulica št. 11/II. nadstr.

Christofov učni zavod

v Ljubljani

vpisuje 2047

v dnevne in večerne tečaje

za šolsko leto 1917/1918

v Sodni ulici šte. 1

ves mesec julij 1917 vsak dan od
2. do 8. ure zvečer. Najbolje obisko-
vano zasebno učilišče. Absolventi istega
pridejo najhitreje h dobremu kruhu.

Ponudite kostanjev les

v hlođih ali polenju edino
tvrdki Vinko Vabič,

Žalec, Južnoštajerska.

Takojšnje plačilo proti dupli-
katu izvoznega lista! Kulantno
poslovanje! Navesti je ceno,
množino v vag. in rok oddaje.

Toplice (Ervaško).

zdravilo

giht revmo ischias.

Kupi se
hišica v Ljubljani

ali njeni okolici z vrtom in nekoliko
zemljišča. — Ponudbe pod „hišica
1917/1985“ na uprav. »Slov. Nar.«

Ne nosite čevljev brez usnjenih nabitkov.

Iste dobite v veliki izbiri pri
M. TREBAR, Ljubljana,
Sv. Petra cesta št. 6. 1065

Borovnice

kakor tudi 2096

bezgove jagode

(nasmukane, za kuhanje žganja), kupi
vsako množino po najvišji ceni
Franc Logar, posestnik,
Studenca, pošta Hrašnik, (Juž. Šel.).

Kmetovalci!!

za

gnojenje v jeseni

naročite takoj 40% kalijevo sol! — Cena
K 22.80 za 100 kg iz postaje Žalec. Z naro-
čilom je treba poslati vreče! Razpošilja se
po povzetju, najmanj 100 kg. 1961

Vinko Vabič, veletržec, Žalec,

Južnoštajersko.

Za odstotke garancija! Postrežba solidna!

Nad 50 let obstoječa parna barvarija in kemično snaženje oblek

ter 124

apretura sukna

Ljubljana, Anton Boc Glince,

Selenburgova ul. 6. Burska ulica 46.

se priporoča.

Postrežba vestna in točna. Najnižje ceno.

Največja slovenska hranilnica!

Mestna hranilnica ljubljanska LJUBLJANA

Prešernova ulica šte. 3

je imela koncem leta 1916 vlog K 55.000.000.—

hipotečnih in občinskih posojil. K 30.600.000.—

rezervnega zaklada „ 1.500.000.—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje najvišje po

4⁰/₀

večje in nestalne vloge pa po dogovoru.

Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo

c. kr. deželne vlade.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Posoja na zemljišča in poslojpa na Kranjskem proti 5%

izven Kranjske pa proti 5 1/4% obrestim in proti najmanj

1% oziroma 3/4% odplačevanju na dolg.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov imaustanovljeno

Kreditno društvo.

Delniški kapital K 60.200.000.—
Rezerve „ 17.000.000.—

C. kr. priv.

Stanje den. vlog na hran. knjižice 31. okt. 1916:
K 143.241.140.—

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864.

Vogel Marijin trg-Sv. Petra cesta (v hiši „Assicurazioni Generali“).

Ustanovljena 1864. — 33 podružnic.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne
knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obre-
stovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih
papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih
papirjev in posojila nanje.

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsakdar brezplačno.

Najkulantnejše izvrševanje bančnih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih — Izplačevanje ku-
ponov in izžrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. —
Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin,
dragotia itd. pod lastni zakladom stranke. — Opravišče c. kr. razr. loterije Brezplačna revizija izžre-
banih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Ameriko.

Priloga: Prometna banka Ljubljana. — Telefon št. 41

Priporočamo našim
gospodinjam

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

Srbečico, potenje, pripeko, lušenje kože, lišaje, grinte, kožne bolezni, ture, otekline in rane ozdravi hitro in sigurno

iantarsko mazilo.

Ne umaže in ne diši. Mali lonček 3 K, veliki lonček 5 K, družinski lonček 9 K z navodilom. K temu spadajoče brinovo milo 4 K.

Gerö Sandor, lekarnar, Nagy Körös 30.

Največja zaloga navadnih do najfinjših otroških vozičkov in navadnih do najfinjših žime.

žime.

M. Pakič

v Ljubljani.

Heznanim naročnikom se pošilja s povračilom.

K 1-20 K 1-20

Sablona s 16 monogrami, primerna za namizne prile, serviete, žepne robce in vseh vrst perila se dobiva pri

TONI JAGER

Ljubljana, Židovska ulica šte. 5.

Jos. Rojina

modni atelije

za gospode:

Ljubljana,
Franca Jožefa cesta 3.

Vojaške in

uradniške

uniforme:

po meri
v najkrajšem času.

L. MIKUSCH

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo veliko izber

dežnikov in solnčnikov.

Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Kostanjeve in bukove hlode

kupi vsako množino franko vagon

255

Strojilna tovarna Samsa & Co. v Ljubljani.

Vpošteva se le pismene ponudbe z navedbo cen.

Mestna hranilnica v Radovljici

Kmetska hranilnica in posojilnica v Radovljici

in

Posojilnica v Radovljici

dovetujejo si tem potem naznanjati, da bodo pričenili

z dnem 1. julija 1917 za stranke uradovale od 8. zjutraj

do 2. popoldne razun ob nedeljah in praznikih

ter prosijo, da blagovoli p. n. občinstvo vzeti to na znanje.

Ravnateljstva:

Mestne hranilnice v Radovljici, Kmet. hranil. in posojilnice v Radovljici,

Posojilnice v Radovljici.

Vojno zavarovanje!!!

za 6. vojno posojilo

sprejme zavarovalnica „ANKER“

do 15. julija 1917.

To priložnost naj vsak uporabi in naj se odzove svoji dolžnosti ter naj podpiše.

Glavno zastopstvo za Kranjsko, Ljubljana
Prisojna ulica št. 1.

Okrajna bolniška blagajna v Ljubljani.

Št. 154.

Razglas.

2062

S tem se v zmislu pravil razglasa, da je izredni občni zbor podpisane blagajne dne 26. maja 1917 soglasno sklenil spremembo blagajničnih pravil v zmislu cesarske naredbe z dne 4. januarja 1917, drž. zak. št. 6, katere spremembe stopijo provizorično v veljavo z

dne 1. julija 1917.

1.) Priglaševanje in odlaševanje zavarovancev je vršiti pismeno na tiskovinah, ki jih izda blagajna. 2.) Celokupni zavarovalni prispevek, od katerega plačuje delodajalec eno tretjino, zavarovanec pa dve tretjini, se določi tako, da znaša na teden štiri desetine povprečnega dnevnega delovnega zaslužka mezdne stopnje, ki so že bile sporočene p. n. interesentom s posebno okrožnico. Šesti del tedenskega prispevka dá dnevni prispevek, 26kratni dnevni pa mesečni prispevek. Nedelje se ne upoštevajo. Plaćevanje kakor do sedaj in sicer mesečno za nazaj. 3.) Uvede se izredni podporni sklad za izredne podpore potrebne zavarovance, jeitične in škrofulozne ter v svrhu podpiranja akcij zoper ljudske bolezni. Posamezni deli sklada začno poslovati dne 1. avgusta 1917, 1. septembra 1917 in 1. januarja 1918. Prispevek znaša za zavarovanca po 1 vinar, za delodajalca pa po pol vinarja na dan. 4.) Bolniška podporna doba se podaljša od 20 na 30 tednov za vse člane, za one, ki so zavarovani vsaj eno, oziroma dve leti, pa na 40 tednov, oziroma eno leto. 5.) Bolniščina in pogrebšina se zvišata za 15% nad postavljeni minimum. 6.) Poleg materinskega in varstva dojenčev se uvede družinsko zavarovanje za člane svoje. Podporna doba 30 tednov.

Do definitivne uredbe zavarovanja in razposlatve pravil se daje na željo natančnejša pojasnila v blagajni, Turjaški trg št. 4/I., od 8. dopoldne do 1. popoldne, kjer je na vpogled tudi nekaj izvodov pravil. Sočasno se razpošlje natančen pregled zavarovalnih prispevkov. Uvrstitev v nove mezdne stopnje se bo izvedla takoj na podlagi dosedanjih podatkov, tekom julija pa temeljem naznanil, ki jih bo treba napraviti.

Okrajna bolniška blagajna v Ljubljani,

dne 25. junija 1917.

Mihael Rožanec s. r.,
načelnik.

Brez konkurence!

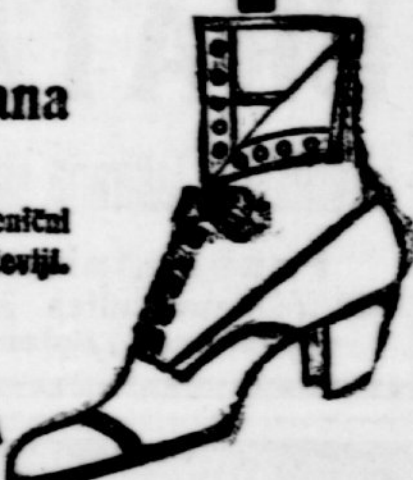
F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe se negam najbolj pričežni, lični in najboljše kakovosti. Napredaj samo pri

JULIJ STOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goysserski čevlji za turiste, higijenični čevlji za otroke in Lawn-tenis-čevlji.

Najbolj zanimiv in najboljši slov. ilustrirani tednik so:

ki priobčujejo vsak teden mnogo zanimivih slik z bojišč in o drugih važnih aktualnih domačih in tujih dogodkih, ter obilo zanimivega čtiva: pesmi, povesti, jako zanimiv, lep detektivski roman, poučne članke in črtice iz gospodinjstva, zdravstva, vzgojeslovja, tehnike in sploh vseh strok poljudnega znanstva.

„TEDENSKA SLIKE“ so nepolitičen in nestranskarski ilustrirani tednik, ki je posvečen le zabavi in pouku.

„TEDENSKA SLIKE“ bi naj imela naročena vsaka rodbina, vsaka gostilna, kavarna, bravnica, vsako društvo itd. Zahtevajte „TEDENSKA SLIKE“ povsod in pridobivajte naročnikov.

„TEDENSKA SLIKE“ stanejo četrta leta K 3.— pol leta K 6.— in celo leto K 12.— Naročniki dobe kot nagrado slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča in Askerca ter tudi lepe zanimive knjige. Naročite si „TEDENSKA SLIKE“ takoj!

Pošljite nam svoj naslov in pošljemo Vam 1 številko „TEDENSKA SLIKE“ brezplačno in poštne prosto na ogled.

Upravišтво lista „TEDENSKA SLIKE“
Ljubljana, Francišćanska ulica 10/L.

Svoje častite odjemalce

vljudno prosim, da se naj pri nakupu orožja in municije vsakdo izkaže s posebnim dovoljenjem od c. kr. okrajnega glavarstva ali od c. kr. državne policije v Ljubljani, da ima pravico do orožja in municije. Ne da bi se izkazal s tem dovoljenjem, ne smem prodati orožja ali municije, kakor tudi ne popravljati orožja.

Za časa vojne se ceniki ne razpošiljajo.

Fran Serčik

puškar in trgovec z orožjem
v Ljubljani.

134

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Dejniška glavnica 10.000.000 kren.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fondl okroglo 1.500.000 kren.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici sedaj v Ljubljani, in Celju.

Sprejema

vloge na knjižice in tekoči račun
proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, financira erarične dobave in dovoljuje
aprovizacijske kredite.

Dečko

star 17 let, stannje v Ljubljani, dobro vzgojen, vreden in pošten, išče primerno službo s hrano in stanovanjem, najraje kje na deželi, na kakšni graščini kot sluga ali kaj temu primernega. Pismene ponudbe pod „Dečko 1000/2067“ na upravištvo »Slovenskega Naroda«. 2067

Na prodaj sta dve skoro popolnoma novi dvovprežni usnjati

konjski opravi

prva priprostejša, druga jako fina. — Natančnejša pojasnila daje g. Jože Rozman, Gradišče št. 13. 2058

Modni salon.
Stuchly-Maschke
Židovska ulica št. 3.
Dvorski trg 1.
Ljubljana.

Priporoča cenj. damam tu in na deželi na Dunaju osebno izbrane novosti
krasnih klobukov
in čepic
finega okusa za dame in deklice.
Popravila se sprejemajo.
Žalni klobuki vedno v zalogi.
Solidno blago — nizke cene.

Gospodična - vzgojiteljica
išče primernega mesta brez poštne, najraje na deželo.
Ponudbe pod „vrtarica 2053“ na upravn. »Slov. Naroda« 2053

Priporočam
cikorijo, milo za pranje, slivovko in tropinovec.
Naročila za cikorijo in milo izvršuje tudi od 5 kg dalje po pošt. povzetju
tvrdka A. Kušlan
Ljubljana, Karlovska cesta št. 15.

Stroji za striženje las à 10 K.
Britve od 2—10 K. Brivski aparati, brivske kilne
najboljše kakovosti po najnižjih cenah pri
A. WEISSBERG, Dunaj II, Untere Donaustrasse 23/5.
Specijalni cenik odd. IV. gratis. Za trgovce en gros cenik.

NA IZBIRO pošilja tudi na deželo: K. asne 2652

BLUZE plašče, jopice, krila, kostume, nočne halje, perilo, modne predmete, športne klobuke in stoznike. Zelo solidna tvrdka: **M. Krištofič - Bučar** Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša. Fine

otroške obleke in krstne oprave.

Sijajno lepo lice 1938
in mladostno svežo polt ohranijo gospe in deklice do pozne starosti, če se poslužujejo mojega tisočkrat preizkušenega recepta. Vse nečistosti kože: pege, zajedalci, sinje izginejo! Proti retur-znamki pošljem vsakomur odtis svojega recepta popolnoma zastonj! Pišite takoj na
Fr. Menschik, Dunaj 62. Predal 1, oddelek 20.

PRVA KRANJSKA MEDICINALNA DROGERIJA 1374
parfumerija, fotografična manufaktura itd.
Oblashtveno koncesijonirana prodaja strupov.
Ustanovljena leta 1897.
Anton Kanc
Ljubljana, Židovska ulica 1.
Ceniki na razpolago.

Lasne kite
najboljše kakovosti po 8, 10, 12, 14 in 16 kron; lasne podloge Krepp ali Python in lasne mrežice v vseh barvah; „NERIL“ barva za laso in brado od Dr. Dralica rjava, temnorjava ali črna po 2 in 4 K itd., vse še solidno, zanesljivo blago priporoča
Štefan Strmoli
Ljubljana, Pod Trančo št. 1.
Pozor! Zaradi vpoklicanja v vojaško službovanje je lokalni odprt samo za prodajo blaga in sicer vsaki dan samo od 9 do 11 in v nedeljo od 9 do 11 ure dopoldan.

Usta-novljeno 1. 1942. **Tovarna oljnatih barv, laka in firneža** Telefon številka 154.

BRATA EBERL
črkostlikarja, lakirarja, stavbna in pohištvena pleskarja 121
Prodajalnica: Miklošičeva ulica št. 6. Ljubljana nasproti hotela „Union“.
Delavnica: Igriška ulica št. 6. Električna sila.

Zaupno blago!
V pari prano in brezkalno posteljno perje in puh
priporoča trgovina s posteljnim perjem in puhom
C. J. HAMANN
Ljubljana, Mestni trg šte. 8
Ustanovljena 1866. Ustanovljena 1866.
POZOR! Nereelna konkurenca priušča na try za nizko ceno napel ali nič očiščeno blago. Tega perja se drže pogosto ostanki mesa in nesnaga, ki zvišuje težo ter bistveno pripomore, da se razvijejo ličinke in molji.

MILO
dobivate v
špecialni trgovini za milo
Milan Hočevar
Ljubljana
Sv. Petra cesta 28.
Istotam
sveče, krema za čevlje, toaletna mila, pralni praški i. t. d.
na debelo in drobno.

Ivan Jax & sin
v Ljubljani, Dunajska cesta 15
priporoča svojo bogato zalogo
voznih koles. Šivalni stroji za redbino in obrt.
Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.
Pisalni stroji „ADLER“, Pletilni stroji vseh velikosti

A. & E. Skabernè
Najnovejše bluže za dame
Mestni trg št. 10.

C. in kr. dvorni založniki
A. ZANKL SINOVI
Ljubljana
Resljeva cesta 1. Marijin trg 1.
priporoča vse vrste oljnatih, suhih in fasadnih barv, mavca, prašnega olja za tla, strojnega olja, mast za usnje, kolomaza, čopičev, steklarskega kleja in vseh v to stroko spadajočih predmetov.
Seznami na razpolago.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.
obrestuje hranilne vloge po čistih
Rezervni zaklad nad K 1,000.000.
4 1/4 %
brez odbitka rentnega davka.
Ustanovljena leta 1881.